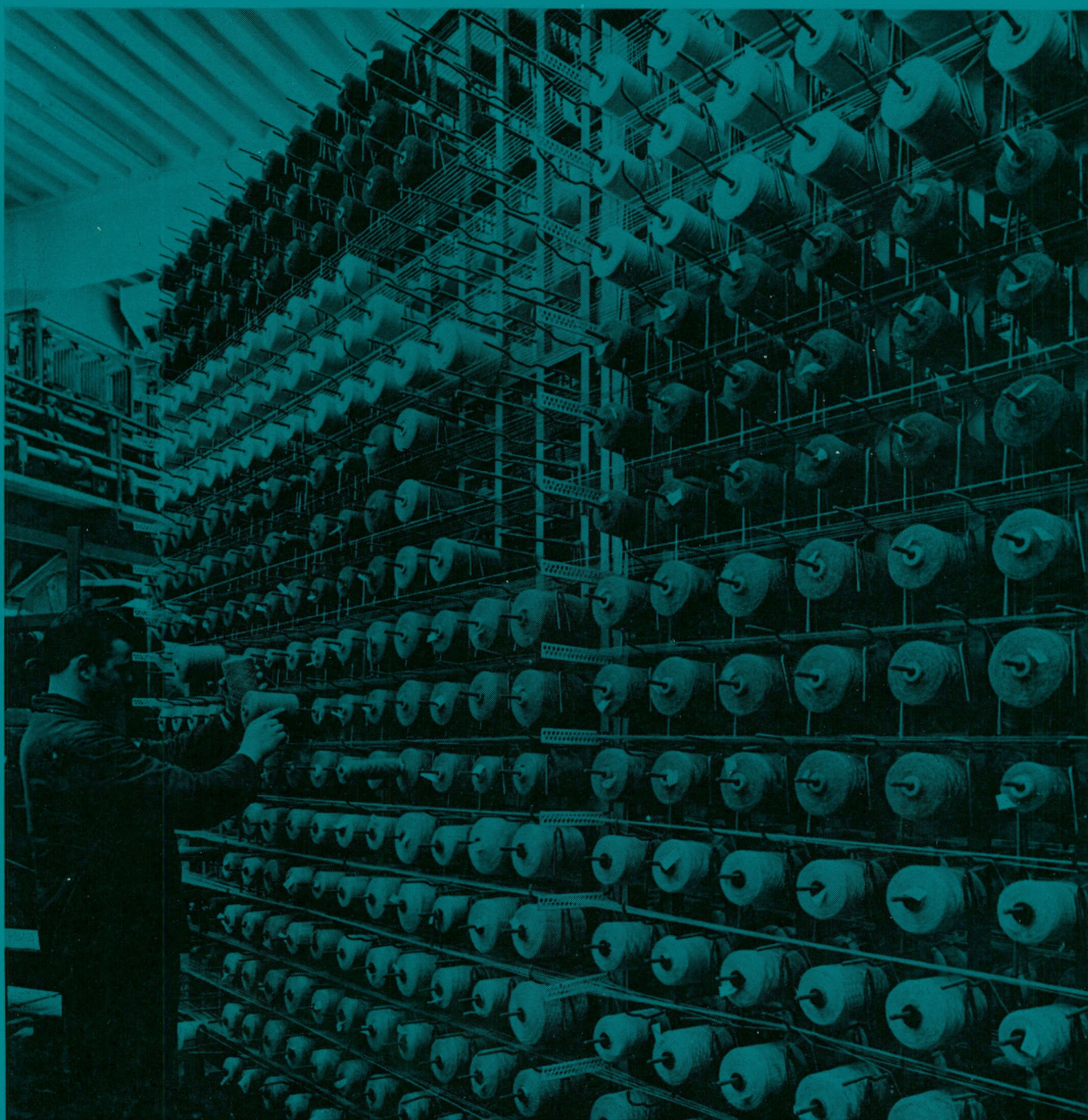

west- vlaanderen werkt

WER

1/1970

driemaandelijks uitgave
westvlaamse economische raad
12e jaargang 1970

Editoriaal : De W.E.R. in 1970	1
Industriële investeringen in West-Vlaanderen. N. Vanhove	2
De ontwikkeling in Noord-Frankrijk. J. Theys	6
De Belgische visserijvloot. W. Van Roose	12
Uitkeringstekkende volledige werklozen in West-Vlaanderen op 30.6.1969	15
Spektrum	18
West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes	28

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

inhoud

Beschermkomitee. Ridder P. Van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, Voorzitter W.E.R.; De Heer H. Smislaert, Ere-voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heren J. Storme, L. Gillion, A. Loncke, H. De Fauw, A. Legein, Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee. De Heren L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine, Ph. Geysen, J. Pattyn, F. Van Damme, O. Vanneste.

Redaktiesekretaris. De Heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden. W.E.R., Dijver 7, 8000 Brugge.

Abonnement. 128 F (taks inbegrepen) — PR. 976.57, W.E.R., Dijver 7, 8000 Brugge.

Verzamelmappen. Verzamelmappen zijn te verkrijgen bij Industriële Boekband Walley, p.v.b.a., Gen. Lemanstraat 52/54, te 8000 Brugge, door storting van 40 F op PR. 127.982 van Industriële Boekband Walley.

Lay-out. Boudewijn Delaere.

Drukkerij. Groeninghe, Kortrijk.

WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Dijver 7, 8000 Brugge
Telefoon : 050/381.31
Postrekening 976.57

WER

Foto kaft : Tapijtweverij L. Depoortere, Aalbeke.
Belgisch Instituut voor Dokumentatie, Brussel.

De Westvlaamse Economische Raad sloot op de algemene vergadering van 7 maart 1970 zijn vijftiende werkjaar af. De eerste opdracht — de werkloosheid in West-Vlaanderen doen wijken voor tewerkstelling — is gerealiseerd. Tussen 1958 en 1968 steeg de bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen met circa 50.000 arbeidsplaatsen, waarvan 32.000 voor mannen en 18.000 voor vrouwen. Deze aangroei van de werkgelegenheid betekent een toename van meer dan 30 %. De volledige werkloosheid betrof in 1969 slechts 6.500 personen en de gedeeltelijke werkloosheid daalde tot 4.650. Het aantal grensarbeiders verminderde in 10 jaar tijd met twee derden en de seizoenarbeid werd gereduceerd tot 15 %. De toename van de werkgelegenheid in eigen streek en het bereikte werkgelegenheidscijfer in 1968, namelijk 203.081 bezoldigde tewerkgestelden, kon de arbeidsoverschotten praktisch uitschakelen. Als schaduwzijde blijft echter de te trage groei van de werkgelegenheid in de Westhoek.

Deze verbetering van het sociaal-ekonomisch klimaat in West-Vlaanderen stelde de W.E.R. voor nieuwe opgaven. De arbeidsmarkt dwingt op de as Brugge-Kortrijk tot omschakeling van arbeidsintensieve naar kapitaalintensieve bedrijven.

In 1970 zal de W.E.R. gekonfronteerd worden met de nieuwe dimensie welke de haven van Zeebrugge zal aannemen. Begin 1970 besliste de Ministerraad te Zeebrugge een sluis te bouwen voor 125.000 ton-schepen en de haven eveneens toegankelijk te maken voor schepen van deze tonnenmaat.

De heer J. De Saeger, Minister van Openbare Werken, besliste dat de industriële zone van 1.300 ha zal aangelegd en geëxploiteerd worden door de W.I.E.R.

Kort na de beslissing was de belangstelling van Belgische, maar vooral van internationale groepen voor vestiging in de havenzone reeds zeer ruim.

De W.E.R., samen met de W.I.E.R., zal in 1970 hier een belangrijke taak te vervullen hebben.

Wat eveneens zeer verheugend is, is het feit dat de geïnteresseerde zeehaven-gebonden ondernemingen belangrijke nevenbedrijven of toeleveringsbedrijven zullen doen ontstaan buiten de havenzone. Wij hopen deze ondernemingen te kunnen interesseren aan de Westhoek en tevens door hen de verdere diversifikatie in het Oostendse en in de textielstreken van Kortrijk-Roeselare te bewerkstelligen.

Enkele maanden ervaringen inzake besprekingen rond Zeebrugge laten ons nu reeds toe te konkluderen dat dit objektief, nl. het betrekken van de gehele provincie in de expansie te Zeebrugge, haalbaar is. De doorbraak van continentale en interkontinentale containerlijnen te Zeebrugge zal trouwens eveneens haar neveneffecten hebben op de kostprijs van de Westvlaamse import- en exportprodukten.

Los van het perspectief Zeebrugge, zal de W.E.R. in 1970 eveneens zijn inspanningen concentreren op het aantrekken van arbeidsintensieve bedrijven voor de Westhoek, het Oostendse en Tielt.

De inspanningen inzake infrastructuur zullen in 1970 vooral gezet worden op het zuidelijk rivier- en kanalenet en op de uitbouw van het autostradenet in West-Vlaanderen.

Tevens zal er geijverd worden voor verdere horizontale spreiding van universitair onderwijs te Kortrijk en voor de uitbouw van wetenschappelijke researchcentra in West-Vlaanderen.

Om aan deze nieuwe vereisten het hoofd te kunnen bieden, heeft de Westvlaamse Economische Raad beslist het aantal medewerkers te verhogen.

Tevens zal de Raad van Beheer uitgebreid worden met een aantal vertegenwoordigers van de interkommunales voor streekontwikkeling, teneinde de konkrete werking zo efficiënt mogelijk te maken.

Tenslotte werd beslist dat, als daadwerkelijke hulp aan de ontwikkelingslanden, vier stagiaires uit Indonesië in het W.E.S. zullen opgeleid worden tot specialisten inzake ontwikkelingswerk.

industriële INVESTERINGEN in WEST- VLAANDEREN

Dr. N. VANHOVE, Adjunkt-Direkteur W.E.R.-W.E.S.

Voor enkele maanden verscheen in het Statistisch Tijdschrift van het Nationaal Instituut voor de Statistiek een uitvoerige bijdrage over de investeringen in de industrie per provincie en dit onder de titel 'De investeringen in de nijverheid per provincie en per taalgebied, 1964-1967'¹. De gepubliceerde cijfers hebben enkel betrekking op de in bedrijf zijnde nijverheidsvestigingen die in de loop van het boekjaar 20 of meer personen tewerkstellen. Op grond van deze nieuwe statistische bron en van de periodieke publikaties inzake de verleende kredieten of staatshulp in het raam van de algemene en regionale expansiewetten, is het wellicht interessant enkele beschouwingen te wijden aan de investeringen in de industrie die tijdens het jongste verleden in de provincie West-Vlaanderen werden gerealiseerd.

De aandacht gaat voornamelijk naar :

1. het investeringsvolume;
2. de sektoriële structuur van de investeringen;
3. de financieringswijze;
4. de Westvlaamse investeringen in het raam van de expansiewetgeving.

1. Het investeringsvolume

Teneinde het investeringsvolume, opgenomen in tabel 1, naar zijn juiste draagwijdte te interpreteren, dienen vooraf volgende verduidelijkingen gegeven. In de eerste plaats vallen alle bedrijven uit de primaire sektor, de mijnbouw en de handels- en dienstensektor buiten beschouwing. Hetzelfde geldt voor de kleine industriële bedrijven met minder dan 20 arbeidskrachten.

Vermits het distributienet van de bedrijven uit de groep elektriciteit, gas en water zich veelal over meerdere provincies uitstrekt, zijn de investeringen in deze sektor evenmin verrekend. Belangrijk is ook de beperking aangaande de investeringen in nieuwe bedrijven die nog niet in werking zijn. Ook deze vallen buiten het bestek van dit N.I.S.-overzicht. Niettegenstaande al deze beperkingen behouden onderstaande cijfers hun reële waarde.

1. Het gemiddeld jaarlijks investeringsvolume per provincie, 1964-1967

Provincie	Investering in mln F	Investering per 1.000 inwoners (in mln F)	Investering per tewerkgestelde persoon (in 1.000 F)
Antwerpen	9.890	6,6	57,3
Brabant	7.362	3,5	31,0
Henegouwen	5.495	4,1	33,5
Luik	4.837	4,8	35,4
Limburg	3.083	4,9	44,6
Luxemburg	356	1,6	49,6
Namen	1.221	3,2	45,0
Oost-Vlaanderen	6.464	5,0	44,9
West-Vlaanderen	3.259	3,2	30,3
Totaal	41.944	4,4	39,4

Bron : N.I.S.

Uit de cijfers vervat in tabel 1 blijkt dat er gedurende de periode 1964-1967 in West-Vlaanderen jaarlijks gemiddeld 3,3 miljard fr. geïnvesteerd werden in de functionerende industriële bedrijven van 20 werkkrachten en meer. Dit investeringsbedrag heeft betrekking op de bruto-investeringen of met andere woorden op de som van zowel de afschrijvingen als van de werkelijke additionele investeringen.

Dit investeringsbedrag maakt 7,8 % van de Belgische investeringen uit; het overeenkomstig bevolkingsaandeel van West-Vlaanderen beloopt 10,8 %. Rekening houdend met de groei van het aantal arbeidsplaatsen gedurende de overeenkomstige periode, in de gevestigde bedrijven in West-Vlaanderen, wijst dit reeds onmiddellijk op het arbeidsintensief karakter van de investeringen.

Deze vaststelling volgt ook uit de investeringen per 1.000 inwoners (3,2 miljoen F) tegenover een Rijksgemiddelde van 4,4 miljoen F. Per tewerkgestelde persoon (totale tewerkstelling in alle bedrijven met 20 arbeidskrachten en meer) bedroeg de bruto-investering in West-Vlaanderen jaarlijks 30.300 F tegenover 39.400 F voor het Rijk. Dit bedrag mag niet worden verward met het investeringsbedrag per nieuwe arbeidsplaats.

Het relatief laag investeringsbedrag per tewerkgestelde moet aan meerdere factoren worden toegeschreven, met name aan de grootte van de bedrijven, de industriële opbouw en het gevolgde ontwikkelingsbeleid tijdens de periode 1954-1968.

Inzake de grootte van de bedrijven is het tekenend dat de Westvlaamse bedrijven gedurende de beschouwde periode, gemiddeld 14 % van het totaal aantal Belgische bedrijven uitmaken¹. Meer dan in vele andere Belgische provincies domineren de kleine en middelgrote bedrijven in het Westvlaams industrieel bedrijfsleven. De betekenis van de tweede verklaringsfaktor komt in een volgend punt aan de orde.

¹ Statistisch tijdschrift, nr 9-10, 1969.

Vooraf willen wij evenwel nog wijzen op het hoog aandeel van de afschrijvingen in het geheel van de investeringen in de bestaande bedrijven. Dit aandeel bedraagt 74 % voor West-Vlaanderen tegenover slechts 63 % voor het Rijk. Dit houdt in dat de netto-investeringen per arbeidsplaats in de bestaande bedrijven vrij laag uitvallen.

2. De sektoriële opbouw van de investeringen

Tabel 2 geeft een globaal beeld van de spreiding van de investeringen per sektor. Ten aanzien van West-Vlaanderen treden twee sectoren duidelijk naar voren : het betreft de metaalnijverheid (van staalnijverheid, over de non-ferrometalen, tot en met de machinekonstruktie) en de textielnijverheid. Zij maken samen de helft van het bruto-investeringsbedrag uit tijdens de periode 1964-1967. Hiermede treedt reeds een opvallend verschil ten aanzien van het Rijkspatroon naar voren. Inzake de metaalnijverheid in de brede betekenis van het woord blijft West-Vlaanderen beduidend beneden het nationaal gemiddelde (29,0 % t.o.v. 37,5 %). Inzake de textielnijverheid treedt West-Vlaanderen duidelijk op de voorgrond met 21,8 % van het investeringsvolume daar waar voor het Rijk dit aandeel slechts 6,4 % bedraagt. Trouwens West-Vlaanderen neemt 26,4 % op van de investeringen in de Belgische textielnijverheid. Het Westvlaams aandeel is nog hoger in de hout- en meubelindustrie (38,4 %). Ook in de schoen- en konfektienijverheid reikt het Westvlaams aandeel ver boven het bevolkingsaandeel uit.

De sektoriële opbouw van de investeringen verklaart meteen het laag investeringsbedrag per tewerkgestelde. In-

¹ Het aantal in aanmerking komende Westvlaamse bedrijven bedroeg in 1964 : 1.025, in 1965 : 1.049, in 1966 : 1.070 en in 1967 : 1.201.

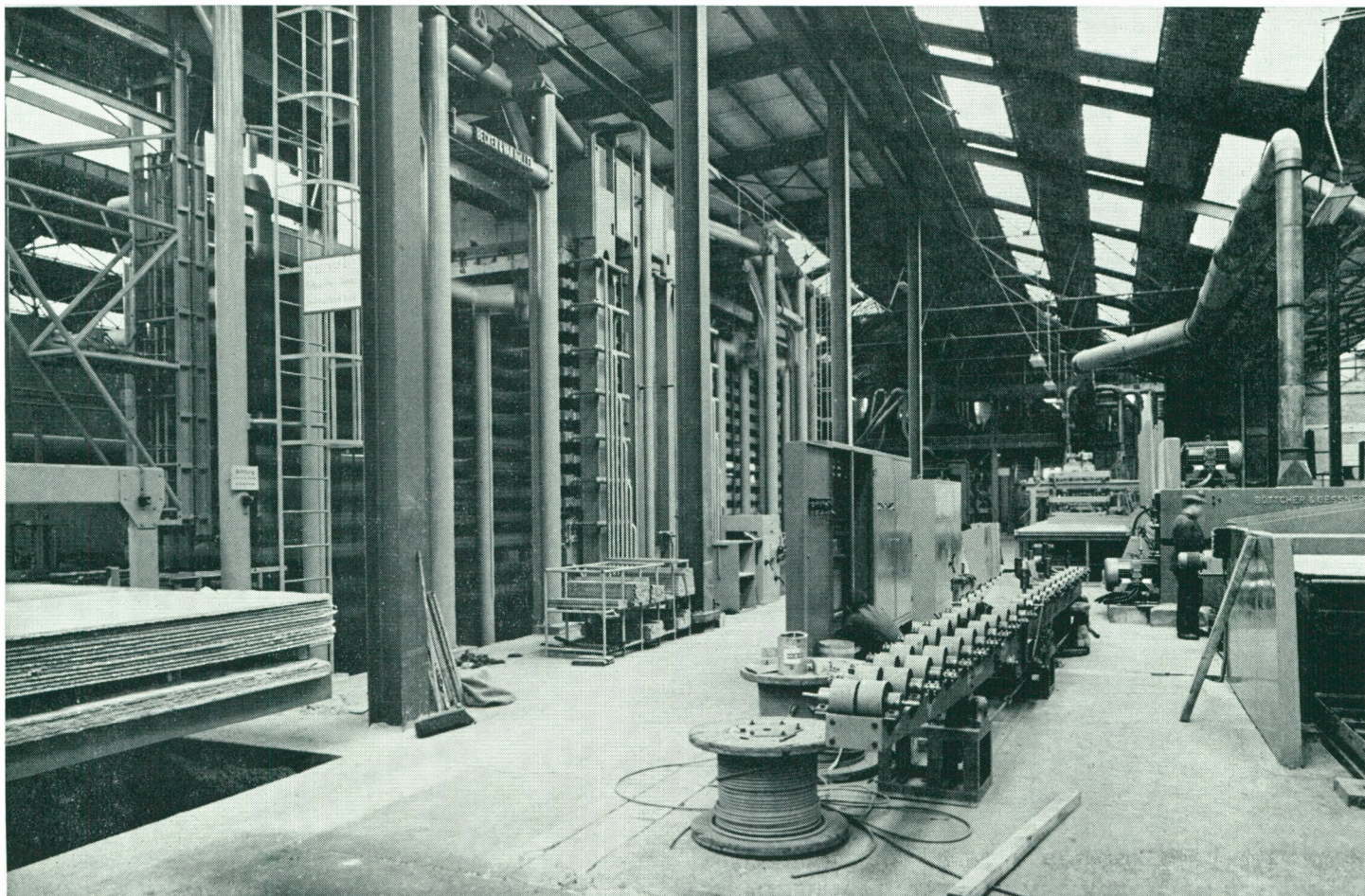
2. De sektoriële opbouw van de investeringen in West-Vlaanderen, 1964-1967

Sektor	Aandeel		Aandeel West-Vlaanderen in het Rijk
	West-Vlaanderen	Rijk	
Voeding, drank, tabak	12,3	10,9	8,9
Chemie en aanverwante nijverheid	8,4	18,6	3,5
Hout en meubelen	9,0	1,8	38,4
Papier en drukkerijen	1,6	5,0	2,5
Textiel	21,8	6,4	26,4
Schoenen en konfektie	3,3	1,6	16,2
Niet-metaalhoudende mineralen	6,5	9,0	5,6
Metaal	29,0	37,5	6,0
Bouwnijverheid	7,6	7,0	8,5
Andere	0,5	2,2	1,7
Totaal	100,0	100,0	7,8 %

Bron : N.I.S.

derdaad, de relatief lage investeringen zijn niet zozeer te wijten aan geringe investeringen als dusdanig, doch wel aan de sektoriële oriëntatie van de investeringen. Inderdaad binnen elke sektor blijft West-Vlaanderen in doorsnee niet ten achter op het Rijksgemiddelde. Merk op dat de heterogene opbouw van de sectoren papier en drukkerijen en metaal de vergelijking bemoeilijkt.

Foto Archief Unilin, Ooigem.

	Investerings per tewerkgestelde persoon (× 1.000 F)	
	West-Vlaanderen	Rijk
Voeding	51,3	51,4
Chemie	101,4	103,0
Hout en meubelen	29,0	23,9
Papier en drukkerijen	26,9	39,1
Textiel	26,6	23,2
Schoenen en konfektie	9,4	9,8
Niet-metaalhoudende mineralen	34,2	51,9
Metaal	31,6	42,6
Bouwnijverheid	25,6	29,7

Het knelpunt is wel dat het Westvlaams aandeel in de nationale investeringen precies in deze sectoren hoog ligt, waar de investeringen per tewerkgestelde persoon relatief laag is of, met andere woorden, in de arbeidsintensieve sectoren. In de drie sectoren (hout en meubelen, schoenen en konfektie) waarin West-Vlaanderen als gespecialiseerd voorkomt ten overstaan van de Rijksstructuur, zijn de investeringen per tewerkgestelde ook het laagst. Deze drie sectoren maken in West-Vlaanderen 34,1 % van het geïnvesteerd bedrag uit.

3. Financieringswijze

In dit punt wordt even nagegaan in welke mate de bestaande bedrijven de investeringen financieren met eigen middelen. Onder eigen middelen wordt verstaan de financiering uit reserves, het amortisatiefonds, de verkoop van gebouwen en afbraakmaterialen, terreinen, gebruikte transportmiddelen, enz. De financiering door andere middelen dan deze van de onderneming, omvat de financiering van kapitalen afkomstig van kapitaalsverhogingen, volstortingen van aandelen, ingebrachte kapitalen, obligatieleningen, leningen, kredieten en voorschotten, verzekeringsvergoedingen, enz.

De financiering met eigen middelen ligt in de provincie West-Vlaanderen vrij hoog (78,6 %); het Rijksgemiddelde bedraagt 70 %. Dit verschil moet in direkte relatie worden gebracht met het hoog aandeel van de afschrijvingen in de bruto-investeringen.

3. Het aandeel van de financiering met eigen middelen en de afschrijvingen in het totaal investeringsbedrag, 1964-1967

Sektor	West-Vlaanderen		Rijk	
	Financiering met eigen middelen	Afschrijvingen	Financiering met eigen middelen	Afschrijvingen
Voeding	74,1	77,7	78,1	72,5
Chemie	77,5	71,1	63,8	47,9
Hout en meubelen	77,5	75,3	72,8	71,8
Papier en drukkerijen	71,6	81,4	66,8	67,4
Textiel	82,0	83,5	75,3	86,0
Schoenen en konfektie	75,2	78,3	70,9	64,8
Niet-metaalhoudende mineralen	83,8	73,3	72,6	66,8
Metaal	77,6	67,8	66,6	56,8
Bouwnijverheid	81,7	69,1	88,1	72,0

Bron : N.I.S.

Merk verder op dat het aandeel van de eigen middelen in de totale financiering in West-Vlaanderen minder uiteen loopt per sektor dan zulks het geval is in het Rijk.

4. De Westvlaamse investeringen in het kader van de expansiewetgeving

Hetgeen voorafgaat geeft slechts een gedeeltelijk overzicht van de industriële investeringen in de provincie West-Vlaanderen tijdens de periode 1964-1967. Bronnen die een volledig beeld ophangen zijn er evenwel niet beschikbaar. Vermits het grootste gedeelte van de bedrijven beroep doen op de bestaande expansiewetgeving (17 en 18 juli 1959 en 14 juli 1966) lijken de drie-maandelijke statistieken van het Ministerie van Economische Zaken een waardevolle aanvulling. (in zekere mate ook een overlapping).

Het is evenwel spijtig dat deze bron enkel een beeld geeft van de verleende kredieten en overeenkomstige staatshulp, en niet van het wezenlijk bedrag van de investering.

Foto Belgisch Instituut voor Voorlichting, Brussel.

	West-Vlaanderen		Het Rijk	
	Verleende kredieten (in mln F)	Aantal aan te werven werknemers	Verleende kredieten (in mln F)	Aantal aan te werven werknemers
wet 17.7.1959	2.296	27.800	52.748	160.700
wet 18.7.1959	3.554		36.688	
wet 14.7.1966	1.400		26.898	
Totaal	7.250	31.500	116.334	203.500

Per 1 oktober 1969 werden er aan Westvlaamse bedrijven kredieten verleend waarop staatshulp werd toegepast ten belope van ¹:

Ook hier moet worden verwezen naar het arbeidsintensief karakter van de investeringen in West-Vlaanderen. Inderdaad, het aantal aan te werven arbeiders (raming) ingevolge de investeringen die het voordeel genoten hebben van de economische expansiewetten, bedraagt voor West-Vlaanderen 31.500; dit is 15,55 % van het Rijkstotaal.

De kredietverlening met staatshulp per nieuwe arbeidsplaats bedraagt voor West-Vlaanderen 230.000 F tegenover 570.000 F in het Rijk. Deze cijfers mogen niet worden verward met het totaal investeringsbedrag per arbeidsplaats, dat op het dubbele mag worden geraamd,

¹ De staatshulp kan de vorm aannemen van verlaagde rentevoet en/of staatswaarborg.

noch met de verleende financiële steun. Teneinde een beeld te krijgen van het reëel investeringsbedrag per arbeidsplaats moeten wij teruggrijpen naar een recent gepubliceerd overzicht van het departement voor Streek-economie inzake de toepassing van de expansiewetten voor het Vlaamse landsgedeelte tijdens de periode 1 juli 1968 - 31 december 1969. Gedurende deze periode werden er gunstige beslissingen genomen ten aanzien van West-Vlaanderen ter waarde van 5.815 mln F investeringen (3.078 mln F kredieten met staatshulp). Dit betekent een investeringsbedrag per nieuwe arbeidsplaats van 700.000 F tegenover 1.300.000 F voor het geheel van het Vlaamse land. De overeenkomstige staatshulp per persoon bedraagt 58.000 F in West-Vlaanderen en 86.000 F voor het gehele Vlaamse land.

Besluit

Zelfs deze partiële gegevens inzake de investeringen laten toch toe te stellen dat de investeringen in West-Vlaanderen een sterk arbeidsintensieve inslag hebben. Dit moet worden toegeschreven aan de grootte van de bedrijven, de oriëntatie van de industriële structuur op de arbeidsintensieve sectoren en het gevolgde ontwikkelingsbeleid in West-Vlaanderen.

Gedurende de komende jaren zal in het ontwikkelingswerk ten voordele van de Westvlaamse bevolking zeker veel meer het accent moeten gelegd worden op de kapitaalintensieve investeringen. Dit vormt de tweede luik van het economisch expansieprogramma van deze provincie. Zowel de uitbouw van de industriehaven te Zeebrugge als de uitstraling hiervan langsheen de as Brugge-Kortrijk en in de Westhoek zullen hiertoe in hoge mate bijdragen.

de ontwikkeling in **NOORD- FRANKRIJK**

Dr. J. THEYS, Wetenschappelijk Medewerker W.E.S.

De Noordfranse industrie heeft bij zijn opbouw in ruime mate gesteund op de arbeidskracht van West-Vlaanderen; zonder deze bijdrage zou de expansie van de Noordfranse industrie in het verleden bij herhaling sterk zijn afgeremd.

Noord-Frankrijk heeft zeer vroeg deel gehad aan de industriële omwenteling. In 1866 was het département du Nord het sterkst geïndustrialiseerde departement van Frankrijk; 52 % van de bevolking was voor zijn inkomen van de industrie afhankelijk tegenover een gemiddelde van 28,8 % voor Frankrijk als geheel¹. Na de agglomeratie Parijs en na Provence-Côte d'Azur is Noord-Frankrijk het meest verstedelijkte gebied.

Rond deze ontwikkeling en het potentieel van Noord-Frankrijk is in het verleden als het ware een myte gegroeid, een myte van sterkte, spontane groei, aanpassingsvermogen en vitaliteit.

De evolutie van de jongste naoorlogse periode en vooral van de laatste jaren biedt nochtans weinig stof voor een onbeperkt optimisme. De structurele moeilijkheden bleven versluierd in periodes van hoogconjunctuur en van een stagnerende beroepsbevolking; de laatste jaren hebben het echter duidelijk gemaakt dat de periode van de 'région pilote' van de jaren vijftig, meer schijn dan werkelijkheid is gebleken en dat de vaart van de vooruitgang onvoldoende is om de zo noodzakelijke omschakeling en diversifikatie tot stand te brengen.

Het is niet de uitgifte van een 'Livre Blanc'², hoe indrukwekkend en ambitieus de daarin geformuleerde doelstellingen ook mogen zijn, dat waarborgen biedt voor een ommekeer in de ontwikkeling en een grondige aanpak van de problemen. Dit dokument is enkel een schema van de wenselijke ontwikkeling, maar niet een ontwikkelingsplan of een plan van herstructurering. Betekenisvol zijn wel daarentegen de beslissingen genomen in het raam van het IVe, V^e en het VIe Plan en de regionalisatie van deze plannen.

Reeds het 'Quatrième plan de développement économique et social', dat de periode 1962-65 bestreek, duidde Noord-Frankrijk aan — naast Bretagne en het Centraal Massief — als gewest waar het ontstaan van belangrijke arbeidsoverschotten ernstig werd geacht. Ook het Ve Plan (periode 1965-70) wees op de scherpe problemen van werkverschaffing en de noodzaak van omschakeling en diversifikatie van de industrie. De voorbereidende studies voor het VIe Plan onderstrepen de omvang van de behoeften aan nieuwe arbeidsplaatsen; belangrijke uitwijkingsoverschotten zullen zich voordoen indien de economische groei niet aanzienlijk kan worden opgedreven.

¹ C. Zarka : Un exemple de pôle de croissance : l'industrie textile du Nord de la France 1830-1870, in *Revue économique*, januari 1958, blz. 101.

² *Pour une politique d'aménagement*, Oream (Organisation d'Etude d'Aménagement de l'Aire Métropolitaine), februari 1968.

Région du Nord

Onder de 21 'economische streken' in Frankrijk komt Noord-Frankrijk (Région du Nord = département du Nord + département Pas-de-Calais) slechts op de 17de plaats in de klassering wat betreft groei van de werkgelegenheid in de periode 1962-68. Tussen maart 1962 en maart 1968 steeg de werkgelegenheid in Noord-Frankrijk slechts van 1.320.837 tot 1.337.080 personen of 1,2 %¹; hierbij is geen rekening gehouden met de tewerkgestelde grensarbeiders, waarvan het aantal verminderde van 33.300 tot 17.800 personen. Provence - Côte d'Azur kwam tot een groei van 12,8 % en het gemiddelde voor Frankrijk (exclusief Korsika) beliep 5,0 %. Enkel Lorraine (+ 1,0 %), Midi-Pyrénées (+ 0,7 %), Bretagne (+ 0,2 %) en Limousin (— 3,8 %) brachten het er slechter af dan Noord-Frankrijk. Het aantal 'werkzoekenden' steeg in Noord-Frankrijk in de periode 1962-68 van 10.463 tot 34.620 personen of met 230,9 %. Op één na (Lorraine + 246,8 %) was dit het hoogste groeipercentage; wel valt op te merken dat vertrokken werd van een laag niveau.

De onvoldoende groei van de werkgelegenheid heeft het bevolkingsverloop ongunstig beïnvloed. In de periode 1954-62 was er in Noord-Frankrijk een vertrekoverschot van 19.000 personen, waarbij het département du Nord echter nog een vestigingsoverschot noteerde van 25.000 personen (Pas-de-Calais : — 44.000). In de periode van 6 jaar 1962-68 werd een uitwijkingsoverschot vastgesteld van 51.000 personen; ook het département du Nord werd uitwijkingsgewest (— 2.000). In de periode 1962-68 noteerde alleen nog het arrondissement Rijsel een vestigingsoverschot (+ 19.000).

In verhouding tot het globale bevolkingscijfer is de uitwijking uit Noord-Frankrijk naar andere Franse economische streken weliswaar gering, maar ook de inwijking is zeer gering, zodat uiteindelijk Noord-Frankrijk onder alle economische streken het grootste uitwijkingsoverschot registreert, in absolute cijfers en in relatieve termen. Noord-Frankrijk is op het vlak van de interregionale migratie van de bevolking de minst attractieve streek; in de periode 1962-68 weken slechts 90.520 personen in, terwijl b.v. Bretagne een immigratie had van 132.520 personen.

De bouwactiviteit is sinds 1962 het laagst in Noord-Frankrijk; het aantal woongelegenheden steeg in Noord-Frankrijk in de periode 1962-68 slechts met 6,9 % tegenover een gemiddelde van 11,4 % in Frankrijk.

Het werkgelegenheidsprobleem wordt in de komende jaren veel omvangrijker. Tussen 1954 en 1962 was de bevolking in Noord-Frankrijk in aanzienlijke mate groeiend, door een grote natuurlijke groei, doch dit was niet het geval voor de beroepsbevolking; het aantal beroeps-actieven verminderde van 1.362.400 in 1954 tot 1.331.400 personen in 1962, dit is met 31.000 of 2,3 %. Tussen 1962 en 1968 is de beroepsbevolking daarentegen gestegen met 46.000 eenheden, niettegenstaande een stijgende uitwijking (— 18.000 beroepsactieven). In het raam van de voorbereiding van het VIe Plan en de regionalisatie ervan, is als streefcijfer een beroepsbevolking van 1.490.000 personen weerhouden tegen 1985 (exclusief werklozen). Tussen 1970 en 1985 zou werk dienen verschaft aan gemiddeld 8.500 à 9.000 personen per jaar in meer. In de periode 1954-62 was er een vermindering van de werkgelegenheid van gemiddeld 1.700 eenheden per jaar en in de periode 1962-68 was er een toename van gemiddeld 1.100 arbeidsplaatsen per jaar².

De opdracht van Noord-Frankrijk is dus niet gering.

Département du Nord

Voor West-Vlaanderen is vooral de evolutie in het département du Nord van betekenis en meer in het bijzonder in de agglomeratie Rijsel-Roubaix-Tourcoing.

In het département du Nord bleef de werkgelegenheid (inclusief grensarbeiders) tussen 1954 en 1962 hangen op het niveau van 899.000 en ook in 1968 was daarin globaal beschouwd geen verandering gekomen; tussen 1962 en 1968 was het aantal grensarbeiders tewerkgesteld in het département du Nord echter gedaald van circa 33.300 in 1962 tot 17.800 in 1968. Belangrijke verschuivingen in de sectoren hebben zich afgetekend. De werkgelegenheid was niet enkel dalend in de primaire sektor, doch ook — en dit op ononderbroken wijze — in de secundaire sektor. Tabel 1 geeft hiervan een overzicht.

1. Evolutie van de werkgelegenheid in het département du Nord, 1954-68 (a)

Bedrijfstakken	1954	1962	1968
Primaire sektor	81.001	62.237	52.000
Extraktieve nijverheid, energie	55.110	46.730	41.400
Metaalnijverheid	126.465	141.925	132.900
Textielnijverheid	190.146	162.109	129.600
Bouw, openbare werken	59.606	65.095	69.600
Overige industrie	97.459	101.070	101.500
Totaal secundaire sektor	528.786	516.929	475.000
Vervoer	39.260	38.900	39.900
Handel	112.147	122.018	138.300
Diensten, administratie	136.256	158.851	193.500
Totaal tertiaire sektor	287.663	319.769	371.700
Algemeen totaal	897.450	898.935	898.700

(a) Bron : I.N.S.E.E. In de basiscijfers van het I.N.S.E.E. zijn de grensarbeiders niet inbegrepen. In de gegevens van tabel 1 werden de grensarbeiders bijgeteld; de verdeling naar bedrijfstak werd geraamd op basis van partiële tellingen.

¹ Bron : Volkstelling 1962 en 1968; de resultaten van 1968 zijn gesteund op een steekproef van 1/20^e (in afwachting van de volledige verwerking).

² Rekening houdend met de grensarbeiders.

De vermindering van de werkgelegenheid in de secundaire sektor is verrassend groot; het arbeidseffektief verminderde van 528.800 in 1954 tot 475.000 in 1968, dit is met 53.800 arbeidsplaatsen of 10 %. In de textielnijverheid, waar de meeste grensarbeiders zijn tewerkgesteld, was er een daling van 190.100 tot 129.600 personen, dit is van 60.500 arbeidsplaatsen of 32 %. In West-Vlaanderen (vroegere omschrijving) was er in de periode 1954-68 in de textielnijverheid slechts een vermindering van 8 %; de bezoldigde werkgelegenheid in de industrie steeg er globaal van 121.500 tot 161.300 personen of met 33 %. In het VIe Plan houdt men rekening met een verdere daling van de werkgelegenheid in de textielnijverheid van circa 20 % tegen 1985.

In het département du Nord werd alleen in handel en diensten een groei van de werkgelegenheid genoteerd; deze toename was wel aanzienlijk, namelijk van 287.600 personen in 1954 tot 371.700 personen in 1968 of 29 %. De groei van de werkgelegenheid in de tertiaire sektor verliep bovendien duidelijk versnellend; in de periode 1962-68 werd een aangroei van gemiddeld 8.650 personen per jaar genoteerd tegenover gemiddeld 4.000 personen per jaar in de periode 1954-62.

De aangroei in de tertiaire sektor in de periode 1954-68 (+ 84.000) werd echter totaal teniet gedaan door de vermindering in de primaire sektor (— 29.000) en in de secundaire sektor (— 53.800).

De prognoses opgemaakt in voorbereiding van het VIe Plan slaan op een daling in de primaire sektor van 30 % in de periode 1968-85, een stabilisering in de secundaire sektor en een groei van 32 % in de tertiaire sektor. Dit betekent dat het groeitempo van de periode 1962-68 aanzienlijk zou moeten worden verhoogd, indien men aanzienlijke uitwijkingsoverschotten wil voorkomen.

Arrondissement Rijsel

Voor het arrondissement Rijsel was er in de periode 1962-68 een toename van het aantal tewerkgestelden, met woonplaats in dit arrondissement, van 9.000 mannen en 3.600 vrouwen. Het aantal grensarbeiders verminderde echter met 12.500 eenheden. Waarschijnlijk is de ingaande pendel uit andere gewesten enigermate gestegen, doch hierover zijn geen statistische gegevens voorhanden.

In het arrondissement Rijsel waren er in maart 1968, volgens de voorlopige resultaten (steekproef 1/20^e) van de volkstelling, 426.700 beroepsactiviteiten waarvan 9.300 werkzoekenden, tegenover 407.300 beroepsactiviteiten, waarvan 2.500 werkzoekenden, in 1962.

In de primaire sektor waren er in 1968 in het arrondissement Rijsel circa 10.700 arbeidsplaatsen, in de secundaire sektor 226.000 en in de tertiaire sektor 196.500. De tertiaire sektor neemt dus 46 % van de arbeidsplaatsen op, de secundaire sektor nog steeds meer dan de helft, namelijk 52 %, en de primaire sektor nog amper 2 %. Tabel 2 geeft een nadere verdeling.

Onder de industriële bedrijfstakken is de textielnijverheid nog steeds dominerend; het aandeel van de textielnijverheid in het geheel van de industriële werkgelegenheid in het arrondissement Rijsel bedraagt 43 %. Het is in deze bedrijfstak dat 73 % van de grensarbeiders zijn tewerkgesteld.

Het arbeidseffektief in de textielnijverheid loopt zeer sterk terug; sinds 1960 is de daling ononderbroken en treft veel sterker de grensarbeiders dan de Franse arbeidskrachten. Tussen 1962 en 1968 verminderde de werk-

2. Werkgelegenheid in het arrondissement Rijsel, maart 1968 (a)

Bedrijfstakken	1968	Procentuele verdeling	
		Arrond. Rijsel	Département du Nord
Primaire sektor	10.700	2,4	5,8
Textielnijverheid	97.800	22,6	14,4
Metaalnijverheid	37.000	8,5	14,8
Bouw	30.500	7,1	7,8
Overige industrie	60.700	14,0	15,9
Secundaire sektor	226.000	52,2	52,8
Vervoer	15.900	3,7	4,4
Handel	72.900	16,8	15,4
Diensten, administratie	107.700	24,9	21,5
Tertiaire sektor	196.500	45,4	41,3
Algemeen totaal	433.200	100,0	100,0

(a) Inclusief grensarbeiders.

gelegenheid in de textielnijverheid van het département du Nord met 47 % bij de grensarbeiders tegenover 16 % bij de overige arbeidskrachten in deze bedrijfstak. Zoals reeds werd opgemerkt rekent men in het VIe Plan met een vermindering van 20 % tegen 1985.

Voor het arrondissement Rijsel is een diversifikatie van het bedrijfsleven uiterst belangrijk. De aantrekkingskracht van dit gewest is echter bezwaard door de erfenis van het verleden : een urbanistisch weinig interessant woongebied.

Behoudens in het arrondissement Rijsel steeg de werkgelegenheid in Noord-Frankrijk in de periode 1962-68 enkel in de arrondissementen Arras, Duinkerke, Calais en Douai. Duinkerke, met het hoogovencomplex Usinor, heeft geen wervingskracht gehad op de Westvlaamse arbeidskrachten. Globaal bleef de aangroei van de werkgelegenheid in het arrondissement Duinkerke trouwens vrij beperkt, niettegenstaande de ontwikkeling van de havenstad Duinkerke; tussen 1962 en 1968 was er een toename van circa 1.000 mannen en 2.000 vrouwen. In het arrondissement Arras bedroeg de aangroei circa 4.500 arbeidsplaatsen, in het arrondissement Calais circa 1.800 en in het arrondissement Douai circa 2.000 arbeidsplaatsen (stabilisatie bij de mannen, toename alleen bij de vrouwen).

Vooruitzichten

Vorig jaar werd beslist tot een aantal belangrijke vestigingen in Noord-Frankrijk, die globaal 28.000 à 29.000 arbeidsplaatsen zullen in het leven roepen. In het raam van de volstrekt noodzakelijke diversifikatie van het bedrijfsleven en het aantrekken van groeisectoren ging grote

*Kooksfabriek Nord-Benzol te Drocourt (P.-de-C.)', Foto
Les prises de vues aériennes Robert Durандаud, Paris,
Archief Nord Industriel.*

aandacht uit naar de automobielnijverheid. Daar het eigen bedrijfsleven duidelijk in gebreke bleef op het vlak van nieuwe initiatieven, bleek de steun van de Centrale Overheid beslissend te moeten zijn bij het op gang brengen van de vernieuwing. De belangrijkste vestigingen waartoe in 1969 werd besloten zijn :

- Renault : te Lambres-Cuincy (nabij Douai) : 7.000 arbeidsplaatsen; auto-assemblage;
- Renault en Peugeot : te Ruitz (nabij Bruay-en-Artois) : 2.000 arbeidsplaatsen; versnellingsbakken;
- Renault-Peugeot : te Douvrin (La Bassée) : 6.000 arbeidsplaatsen; motoren;
- Simca : te Lieu St.-Amand (tussen Cambrai en Valenciennes) : 4.000 arbeidsplaatsen; auto-assemblage;
- Chausson : te Grévaux-les-Guides (Feignies nabij Maubeuge) : 3.800 arbeidsplaatsen; carrosserie en fabriek voor stoffering, schilderen en afwerking;
- Lucas : te Calais : 400 arbeidsplaatsen; kabels (electriciteit);
- Prouvost-Masurel : te Hénin-Liétard : 1.200 arbeidsplaatsen; bonnetterie;
- Revlon : te Seclin : 500 arbeidsplaatsen; schoonheidsprodukten;
- Fra-For : te Béthune : 550 arbeidsplaatsen, bonnetterie;
- Bourguignonne d'application plastiques : op oude mijn Il de Grenay : 500 arbeidsplaatsen; flessen (plastics);
- Poclain : te Carvin : 800 arbeidsplaatsen; hydraulische schoppen;
- Seprosy : te Assevent (nabij Maubeuge) : 650 arbeidsplaatsen; flessen, zakken e.a. (plastics);
- Burton : te Boulogne : 500 arbeidsplaatsen; konfektie;
- Molnlycke : te Boulogne : 250 arbeidsplaatsen; hygiënische artikelen.

Opvallend is dat al deze vestigingen tot stand komen buiten het gebied dat tot de mogelijke invloedssfeer van de Westvlaamse arbeidsmarkt behoort. De meest nabije vestiging is die te Seclin, ten zuiden van Rijsel gelegen. Het beleid om vooral in de mijnstreek nieuwe bedrijven aan te trekken is verklaarbaar. De wil blijkt in elk geval duidelijk dat de inspanningen gekoncentreerd worden op het gebied ten zuiden van Rijsel. Gegeven de verdere regressie van de werkgelegenheid in de textielnijverheid worden de kansen tot behoud van het werk voor onze grensarbeiders sterk bedreigd. De opname van Westvlaamse arbeidskrachten in de tertiaire sektor van Noord-Frankrijk is steeds miniem geweest; het aantal bedienden onder de grensarbeiders is steeds uiterst laag geble-

ven. Het lijkt onwaarschijnlijk dat hierin een wezenlijke verandering zal optreden.

Naar ons oordeel zal ook de vorming van de Métropole du Nord betrekkelijk weinig effect sorteren op de Westvlaamse arbeidsmarkt.

De idee van de 'métropoles d'équilibres' is gegroeid uit de wenselijkheid de overdreven concentratie en centralisatie te Parijs af te zwakken. De Métropole du Nord situeert zich bovendien op een niveau waarbij gebieden over de Belgisch-Franse staatsgrens zijn betrokken. De juiste draagwijdte en inhoud van het begrip blijkt nog vrij wazig te zijn; dat belet niet dat Rijsel zich reeds beschouwt als 'metropool' voor een gebied dat de rijks-grens overschrijdt hoewel dit in werkelijkheid nog geenszins het geval is. Wat Prof. Ph. Pinchemel een paar jaren terug schreef over '... des mentalités locales, régionales entre Lille et Roubaix-Tourcoing, la côte et l'intérieur, ...'¹ blijft nog steeds een waarheid en zal de ontwikkeling van de Métropole du Nord niet in de hand werken. De integratie van het zuidelijk gedeelte van West-Vlaanderen in deze metropool lijkt ons niet zo vanzelfsprekend als het wordt voorgesteld. Er is een eigenheid voor het Kortrijkse, en dit zeker veel meer dan voor de streek van Doornik. Door het voortbestaan van een zekere dualiteit tussen de aspiraties van Rijsel enerzijds en Roubaix-Tourcoing anderzijds wordt de positie van Kortrijk in dit krachtenspel evenwichtiger. Te gemakkelijk wordt ook voorbijgegaan aan het taalverschil; ook Prof. F. Lentacker is van mening dat dit taalverschil zal blijven funktioneren als afgrendelend element².

Het kan spijtig genoemd worden, maar het is een werkelijkheid dat nog een lange weg is af te leggen vooraleer de verbroken eenheid zal zijn hersteld. Nog steeds stellen wij vast dat Frankrijk uitdrukkelijk de eigen kaart speelt. Of zijn de moeilijkheden rond de vastlegging van het tracé en de periode van uitvoering van E3 en autoweg Calais-Amsterdam en de integratie van het waterwegen-net een bewijs van het tegendeel?

De pogingen van het verleden om te komen tot samenspraak en afspraak over de grenzen heen hebben schamel resultaat opgeleverd. Het Comité de liaison économique régional (C.L.E.R.), opgericht in 1960, heeft slechts weinig activiteit. Sindsdien is een konferentie van de Prefekten en de Goeverneurs van de betrokken grensgebieden (Noord-Frankrijk, Henegouwen, West-Vlaanderen) enkele malen samengekomen. Spreken van een op elkaar afgestemd geraken van ontwikkelingsplannen e.d. is echter nog een te optimistische voorstelling. Wij hopen dat de bewustwording rond de noodzaak van samenwerking aan diepte moge winnen en dat in een groeiende openheid het verbale stadium van (wil tot) samenwerking en eenheid moge overschreden worden.

¹ Ph. Pinchemel : Clés pour le Nord, in : *Perspectives Nord-Pas-de-Calais*, C.E.R.E.S., 1967, nr. 2, blz. 5.

² F. Lentacker : La position frontrière de la région du Nord, in : *Perspectives Nord-Pas-de-Calais*, C.E.R.E.S., nov. 1965, blz. 16.

*' Air liquide te Duinkerke ', Foto Lachery,
Archief Nord Industriel.*

dynamisch & modern de Belgische visserijvloot

W. VAN ROOSE,

Sekretaris van de Bedrijfsraad voor de Zeevisserij.

Onze zeevisserijsektor kende de jongste jaren een gevoelige vermindering van zijn vloot en bemanning.

De geleidelijke en voortdurende afname van het aantal beschikbare vissers is een onomstootbaar feit en vormt het fundamentele knelpunt waarmee het visserijbedrijf worstelt.

Enigszins anders verloopt de evolutie van de vissersvloot. Hier tekenen zich twee tegengestelde tendenzen af, nl. een kwantitatieve teruggang van het aantal vissersvaartuigen, gepaard aan een gestadige vermeerdering van tonnage en motorvermogen.

De vloot

Numeriek loopt de Belgische vissersvloot van jaar tot jaar terug. In 1950 totaliseerde de vloot nog 444 schepen. Vijf jaar geleden was dit getal tot 388 gedaald, terwijl de jongste telling op 31 december 1969 het cijfer 338 opleverde.

Het aantal bemande vaartuigen vertoont dezelfde dalende kurve. Van 396 schepen in 1950, via 340 einde 1964, blijven er momenteel nog slechts 293 vaartuigen regelmatig in de vaart.

Terwijl de vissersvloot dus op twintig jaar tijd kwantitatief met één kwart verminderd is, doet zich de merkwaardige toestand voor dat de totale scheepsruimte en de globale drijfkracht beide in voortdurend stijgende lijn evolueren.

Een en ander vloeit voort uit diverse veranderingen die zich bij de bouw van nieuwe vissersvaartuigen voordoen. De grote helft van de huidige vloot is minder dan tien jaar oud. Op een paar uitzonderingen na zijn deze nieuwe schepen allen uit staal vervaardigd. Het houten schip heeft blijkbaar voor goed afgedaan, terwijl in 1963 ook het laatste stoomvaartuig uit de vaart verdween.

De nieuwgebouwde schepen hebben doorgaans een groter volume en beschikken over krachtiger motoren dan deze die aan de vloot onttrokken worden. De uitrusting op stuk van vistuig, instrumenten en boordakkommodatie, ligt helemaal in de lijn van de snelle technische evolutie, zodat zonder overdrijving mag worden beweerd dat ons land beschikt over een van de modernste vloeten in haar soort van West-Europa en zelfs van de gehele wereld.

Voortdurend spannen de Belgische reders zich in om door ombouwen of aanpassen de meest recente en steeds betere vismetodes op hun vaartuigen in te voeren, hetgeen resulteert in een gevoelige toename van de produktiekapaciteit.

Tot voor enkele jaren werd de nieuwbouw vaak aan buitenlandse werven, voornamelijk Nederlandse, toevertrouwd. De jongste jaren is echter een kentering ten gunste van de Belgische scheepswerven ingetreden.

Behalve de n.v. Scheepswerven van Langerbrugge te Gent, die slechts in 1966 met de bouw van vissersvaartuigen begonnen zijn en sedertdien 7 schepen met een totaal tonnage van 590 B.T. afleverden, zijn de overige werven voor vissersschepen allen in West-Vlaanderen gevestigd.

Het gaat hier in hoofdzaak om volgende werven (tussen haakjes het aantal schepen met hun totale tonnage die zij sedert 1960 in de vaart brachten) :

N.v. Beliard-Murdoch, te Oostende (14 schepen, 5.288 B.T.);

P.v.b.a. Deweert Jos., te Oostende (19 schepen, 1.650 B.T.);

Seghers, te Oostende (16 schepen, 1.822 B.T.);

Degraeve R., te Zeebrugge (28 schepen, 2.043 B.T.).

Foto Archief Beliard-Murdoch, Oostende.

Rekening gehouden met de grote en kleine herstellings- en toeleveringsbedrijven, die voor de vissersvloot werkzaam zijn, mag het totaal aantal tewerkgestelden in de sektor bouw en herstelling van vissersschepen op ruim 400 man worden geraamd.

Investerings in de vloot

Einde 1969 bedroeg de totale verzekerde waarde van de vissersvloot, vistuig inbegrepen, ongeveer 1,6 miljard frank.

Wegens gebrek aan kennis en mogelijkheden om het risico te beoordelen, is het uiterst moeilijk kapitalen van buiten de visserijkringen voor deze bedrijfstak aan te trekken.

In tegenstelling met de jongste evolutie in de meeste Westeuropese landen, is het weinig waarschijnlijk dat in de toekomst verticale integratie en bv. de bouw van grote diepvriestrelers in België toepassing zullen vinden.

Het enige experiment dat in ons land in die zin gewaagd is geworden, is faliekant uitgevallen: het eens zo trotse fabrieksschip Z.565 *Narwal*, dat slechts in 1962 in de vaart kwam, ligt reeds geruime tijd werkloos voor anker en is onlangs uit de registers van de Belgische vissersvloot geschrapt.

Allerlei omstandigheden, o.m. een te hoge kostenstructuur en een internationale inzinking van het prijzenpeil van diepvriesvis, hebben het onmogelijk gemaakt een schip van dergelijke omvang op een verantwoorde commerciële basis te exploiteren.

Hoe langer hoe meer oriënteert onze vissersvloot zich in familiale en artisanale zin. Het is in dit verband wel typisch te vermelden, dat 90 % van de reders slechts één schip uitbaten.

Drie kwart van alle rederijen zijn persoonlijke of familiale ondernemingen; de overige zijn hoofdzakelijk feitelijke vennootschappen of p.v.b.a.'s. Een zeer klein aantal rederijen, die vooral diepzeetrelers exploiteren, behoren tot de categorie der naamloze vennootschappen.

Terloops weze nog opgemerkt dat 40 % van de reders op hun eigen vaartuig als schipper zijn ingescheept.

De bemanning

Zoals reeds aangestipt is er een voortdurende afname van het aantal opvarenden in de vissersvloot waar te nemen.

Bij vergelijking van de evolutie van het aantal vissers met deze van het aantal vissersvaartuigen, schijnt de vermindering van het personeel logisch de vlootvermindering

Jaar	Aantal aangemonsterde vissers	Aantal bemane vaartuigen
1950	1.840	396
1955	1.800	391
1960	1.736	384
1965	1.464	339
1966	1.431	333
1967	1.433	324
1968	1.382	320
1969	1.244	293

te volgen. Uit de gemiddelde cijfers blijkt evenwel dat de afname van het personeel in enigszins grotere mate gebeurt dan de vermindering van het aantal vaartuigen.

In de laatste tien jaar daalde de personeelssterkte met 24 %, de vloot daarentegen met 20 %.

Het visserijbedrijf heeft met een acuut bemanningstekort te kampen. Het probleem is niet nieuw noch eigen aan deze tijd. Zover gegevens uit het verleden reiken, werd steeds, nu eens in meerdere dan weer in mindere mate, het probleem van het tekort aan personeel gesteld.

Opvallend is daarbij steeds dat, tijdens crisisperiodes in de algemene economische bedrijvigheid, er meestal wel voldoende arbeidskrachten voor de zeevisserij te vinden zijn, terwijl in perioden van hoogconjunctuur het bemanningsprobleem groter wordt.

Nochtans liggen de oorzaken voor de vlucht uit de visserij niet zozeer op het economische of op het financiële vlak : de basis voor het bemanningsprobleem is zeker niet te zoeken in de faktor loon. Regelmatig werkende vissers kunnen immers zeer goed hun brood verdienen en de inkomsten liggen hoger dan bij om het even welke categorie arbeiders aan de wal.

De redenen voor het bemanningsprobleem zijn voornamelijk van sociale aard. Het beroep van visser, ook op de nieuwste en van de jongste technische akkommodaties voorziene vaartuigen, blijft ongemeen hard. De arbeids- en levensvoorwaarden aan de wal steken schril af tegen de ontberingen die de visser zich moet getroosten.

Niettegenstaande een lichte tendens tot toename van de leeftijd van de bemanning, is de Belgische vissersvloot door een relatief jong personeel bemand. De gemiddelde leeftijd van gans het visserijpersoneel bedraagt 32 jaar. De hardheid van het beroep brengt mee dat men het ook eerder verlaat, ook al dient men het te ruilen voor andere beroepen met kleinere toekomstmogelijkheden en vooral lagere verdiensten.

In de Belgische vissershavens, maar uiteraard meer te Oostende dan te Heist-Zeebrugge of te Nieuwpoort, is er ieder jaar, naar aanleiding van het toeristisch seizoen, een afvloeï van vissers naar andere met de zee verwante beroepen : pakketboten, loads- en reddingsdiensten en in het algemeen alle aan het toerisme gekoppelde seizoenbedrijven.

Momenteel worden de Zeebrugse en de Oostendse vissersvaartuigen ieder door ongeveer 44 % van de effectieven bemand. De overige 12 % is werkzaam op de schepen die Nieuwpoort als thuishaven hebben. Tien jaar geleden was nog meer dan de helft van de beschikbare arbeidskrachten op Oostendse schepen aangemonsterd.

Deze evolutie is in hoofdzaak te wijten aan het feit dat Oostende, als grote stad, meer afvloeiingsmogelijkheden biedt, terwijl Zeebrugge, Heist en Nieuwpoort nog uit een meer typische, en vooral ook meer lokaal gekoncentreerde visserijbevolking kunnen putten.

Het ligt in de lijn der verwachtingen dat de uitbouw van de haven en de industrialisering van de streek van Zeebrugge op de plaatselijke bevolking een aantrekkingskracht zullen uitoefenen, op gevaar af dat nog meer vissers hun beroep ontvluchten en dat ook in de Oosthoek het al zo acute bemanningstekort er nog nijpender wordt.

De jongste drie jaar is het bemanningsprobleem, afgezien van de plaatselijke toestanden, geëvolueerd tot een probleem dat, naast kwantitatieve, ook bedenkelijke kwalitatieve aspecten vertoont.

De vlucht uit de visserij noopt er menig reder toe, arbeidskrachten voor zijn schepen te laten aanmonstern met onvoldoende kwalifikatie en ervaring. De beroepsopleiding in de visserij scholen heeft de technische evolutie niet altijd snel genoeg gevolgd, terwijl van het toch al niet grote aantal leerlingen van deze scholen een belangrijk percentage na beëindiging van hun opleiding ofwel niet aanmonstert, ofwel de visserij na korte tijd tijdelijk of voor goed vaarwel zegt.

Gezien vanuit het oogpunt van de te leveren arbeidsprestaties, is niet enkel het aantal vissers van betekenis. De produktiviteit van de vissers verschilt immers van land tot land. Van belang is de aard en de kwaliteit van het vistuig, de afstand tussen haven en visgrond, de bekwaamheid van de schipper, de beroepsbekwaamheid van de bemanning, de weersgesteldheid en zoveel meer.

In dit verband mag evenwel worden onderstreept dat de Belgische visser over het algemeen een hoge produktiviteit per eenheid bereikt en dat hij zeker met de andere Westeuropese landen kan concurreren.

Inzake aanvoer per bemanningseenheid staat België met 37 ton per man en per jaar op de derde plaats, na West-Duitsland (80 ton) en Nederland (40 ton).

Naar opbrengst gerekend staat onze visserij zelfs in een relatief gunstiger positie dan deze van voormelde landen. West-Duitsland voert immers een groot kwantum goedkope industriële vis aan, terwijl de Nederlandse visserij nog voor een groot gedeelte op de meer wisselvallige en minder lukratieve haring- en industriële garnaalvangst is afgestemd.

Daarentegen wordt door de Belgische zeevisserij een uitgebreide gamma van kommercieel hoogwaardige vis en visprodukten aan land gezet, hetgeen resulteert in een hogere graad van opbrengsten en besommingen, vergeleken met de ons omringende visserijlanden.

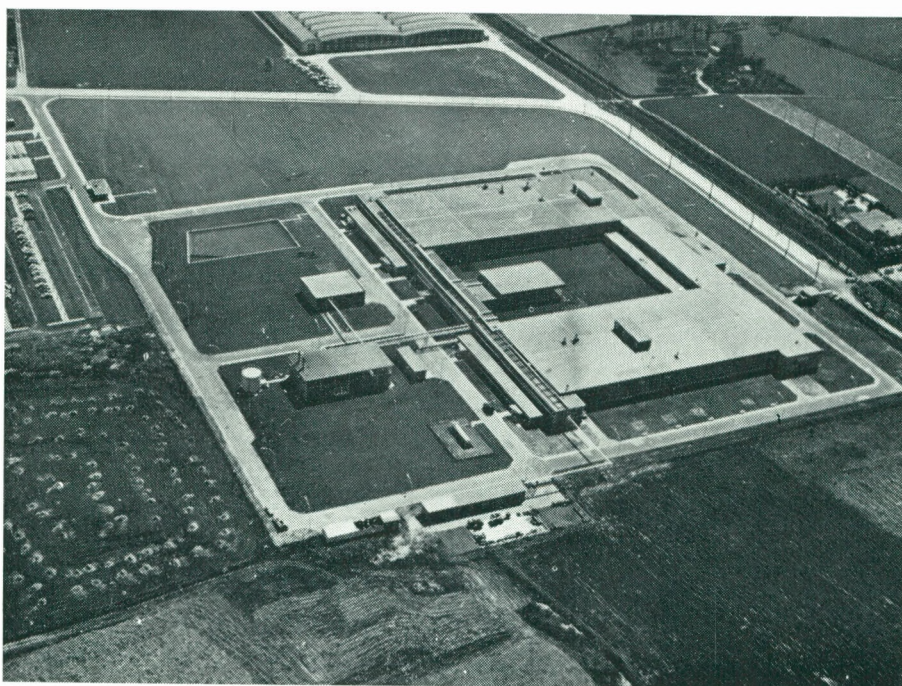
Tegenover de latente krisistoestanden in de visserij van de meeste Westeuropese partnerlanden, mag tot besluit geredelijk worden aangenomen dat de Belgische zeevisserij, spijs de numerieke terugloop van haar vloot en spijs het bemanningsprobleem, globaal genomen een gezonde basis bezit en derhalve in de komende jaren in staat moet zijn haar leefbaarheid blijvend te bewijzen.

de **mble** fabrieken te Roeselare

(bebouwde oppervlakte : 16.000 m² - personeelsbezetting : 1200 personen... slechts één der vijf moderne fabrieken van mble in België)

zijn een der grootste productie-eenheden van Europa geworden wat betreft de fabrikage van condensatoren en potentiometers.

mble | N | V |

TWEE STATIONSSTRAAT 80
BRUSSEL 7

TE ROESELARE : WIJNENDALESTRAAT 160 - TEL. (051) 230.51

ELECTRONISCHE ONDERDELEN • TELECOMMUNICATIES • FYSIKA EN ASTRONAUTIEK • LUCHTVAART-
UITRUSTING • AUTOMATISCHE TELEFONIE • PHILIPS LASAFDELING

Uitkeringtrekkende volledig werklozen in West-Vlaanderen op 30-6-1969

Bron : R.V.A.

Gemeenten Arrondissementen	Normale geschiktheid			Gedeeltelijke en zeer beperkte geschiktheid									
	M.	V.	Tot.	M.	V.	Tot.							
Aatrijke	2	2	4	32		32	Noordschote	1		1	2	1	3
Assebroek	9	10	19	50	19	69	Oostkerke	1		1			
Beernem	1	2	3	24		24	Pollinkhove				7		7
Blankenberge	13	10	23	41	3	44	Reninge		1	1	2		2
Brugge	52	40	92	213	61	274	Sint-Jacobs-Kapelle	2		2			
Damme	2	1	3	6		6	Vladslo	3		3	13		13
Dudzele		2	2	7		7	Werken	1		1	7		7
Heist	13	19	32	44	3	47	Woumen	21	3	24	31	3	34
Hertsberge				1		1	Zarren	3	2	5	11		11
Hoeke		1	1				Arr. Diksmuide	136	48	184	299	34	333
Houtave	1		1				Beselare	5	1	6	13	4	17
Jabbeke		2	2	25	2	27	Bikschote	1		1	2		2
Knokke	46	21	67	27	8	35	Boezinge	1		1	5		5
Koolkerke		3	3	6	5	11	Brielen	1	2	3	5	1	6
Lapscheure	2		2	2		2	Dikkebus				8		8
Lissewege	3	1	4	10		10	Dranouter	2	1	3	9		9
Loppem				7	2	9	Elverdinge	2	1	3	11		11
Meetkerke				2		2	Geluvelde	5	3	8	4	5	9
Moerkerke	7	1	8	18		18	Geluwe	11	4	15	27	7	34
Oedelem	1	2	3	21	1	22	Hollebeke				4	1	5
Oostkamp	2	2	4	36	5	41	Ieper	21	14	35	73	19	92
Oostkerke	1	1	2	5		5	Kemmel	2	1	3	8	1	9
Ruddervoorde				12	5	17	Krombeke	1		1	9		9
Sijsele				14	1	15	Langemark	13		13	27	5	32
Sint-Andries	17	8	25	44	21	65	Loker		1	1	3		3
Sint-Joris	2	2	4	17	2	19	Mesen	1	1	2	8		8
Sint-Kruis	9	8	17	45	12	57	Nieuwkerke	5	1	6	6	1	7
Sint-Michiels	6	3	9	27	9	36	Oostvleteren	2		2	9		9
Snellegem	2		2	5	1	6	Passendale	2	1	3	16		16
Stalhille	1		1				Poelkapelle	1		1	6	3	9
Torhout	7	9	16	72	8	80	Poperinge	19	6	25	56	13	69
Uitkerke	7	1	8	19	3	22	Proven	5		5	12		12
Varsenare	1	3	4	4		4	Reningelst	6	1	7	10	1	11
Veldegem	1	1	2	12	5	17	Roesbrugge Haringe	2	3	5	14		14
Waardamme	1		1	4		4	Sint-Jan	2	3	5	4	1	5
Wenduine	1		1	8		8	Vlamertinge	6	1	7	17	2	19
Westkapelle		4	4	8		8	Voormezele	1		1	5		5
Zedelgem	2	2	4	15	4	19	Watou	17	1	18	22	2	24
Zerkegem	1	1	2	8	1	9	Wervik	23	10	33	77	28	105
Zuienkerke				3		3	Westouter	3	1	4	18		18
Arr. Brugge	213	162	375	894	181	1.075	Westvleteren	3		3	1		1
Beerst	6	1	7	6		6	Wijtschate	3	1	4	15	1	16
Bovekerke	2	1	3	10	1	11	Woesten	3	1	4	2	1	3
Diksmuide	7	4	11	27	1	28	Wulvergem	1		1	3		3
Handzame	7	1	8	16	2	18	Zandvoorde				1	1	2
Houthulst	22	17	39	33	8	41	Zillebeke	2	1	3	3		3
Keiem	2		2	7		7	Zonnebeke	9	1	10	16	2	18
Klerken	7	3	10	10		10	Zuidschote	1		1	2		2
Koekelare	18	10	28	48	5	53	Arr. Ieper	182	61	243	531	99	630
Kortemark	17	4	21	39	11	50	Aalbeke	1		1	2		2
Lampernisse	1		1	1		1	Anzegem				4		4
Leke	4		4	7		7	Avelgem				11		11
Lo	3		3	7		7	Bavikhove				1		1
Merkem	7	1	8	14	2	16	Bellegem				6	1	7
Nieuwkapelle	1		1	1		1	Beveren				2		2
							Bissegem	1		1	3		3
							Bossuit				1		1
							Deerlijk				4		4

Desselgem				4		4
Gijzelbrechtegem				1		1
Gullegem	1		1	5	1	6
Harelbeke	3	1	4	15		15
Helkijn				3		3
Heule				7	1	8
Hulste				3		3
Ingooigem				2		2
Kaster				1		1
Kerkhove				2		2
Kooigem				4		4
Kortrijk	7	2	9	43	2	45
Kuurne				18		18
Lauwe				20	3	23
Lendelede			1	6		6
Marke	1		1	4		4
Menen	5		5	69	5	74
Moorsele				12	1	13
Otegem				2		2
Outrijve				5		5
Rekkem				18	3	21
Rollegem				5	1	6
Sint-Denijs				10	2	12
Sint-Eloois-Vijve				4		4
Spiere			1	4		4
Tiegem				1		1
Waarmaarde				1		1
Waregem	1		1	11		11
Wevelgem				27	1	28
Zwevegem	2		2	7		7
Arr. Kortrijk	22	5	27	348	21	369

Bekegem	4		4	4		4
Bredene	58	19	77	43	8	51
Eernegem	10	2	12	19	10	29
Ettelgem	2	1	3	11	2	13
Gistel	21	1	22	25	2	27
Ichtegem	15	3	18	36	1	37
Klemskerke	12	3	15	21		21
Leffinge	5	1	6	9	3	12
Lombardsijde	2	1	3	7	2	9
Mannekensvere				1		1
Middelkerke	15	13	28	13	6	19
Moere	3	1	4	7		7
Oostende	195	131	326	228	50	278
Oudenburg	12	2	14	12	1	13
Roksem	3		3	4		4
Schore				4		4
Slijpe	3		3	6		6
Snaaskerke				2		2
Stene	25	18	43	31	1	32
Vlissegem	4	1	5	3	2	5
Westende	4	1	5	14		14
Westkerke			1	6	2	8
Wilskerke	3	3	6	1	2	3
Zande	1		1	3		3
Zandvoorde	4		4	8	2	10
Zevekote				2		2

Arr. Oostende	401	202	603	520	94	614
---------------	-----	-----	-----	-----	----	-----

Ardoosie				31		31
Dadizele				10	1	11
Gits				8	1	9
Hoogdele				23	1	24
Ingelmunster				44	6	50
Izegem	10	22	32	88	33	121

Kachtem		1	1	12	2	14
Ledegem	1		1	14	3	17
Lichtervelde	1	1	2	18	3	21
Moorslede	2	1	3	18	2	20
Oekene				7		7
Oostnieuwkerke	1		1	10	1	11
Roeselare	12	6	18	126	34	160
Rollegem-Kapelle				7		7
Rumbeke	1		1	32	11	43
Sint-Eloois-Winkel				17	1	18
Staden		2	2	30	3	33
Westrozebeke				3	2	5

Arr. Roeselare	28	33	61	498	104	602
----------------	----	----	----	-----	-----	-----

Aarsele	1		1	8		8
Dentergem	1		1	7		7
Egem				4	1	5
Kanegem				3		3
Koolskamp				2	1	3
Markegem				3		3
Meulebeke		1	1	33	3	36
Oeselgem				1		1
Ooigem				4	1	5
Oostrozebeke				13	3	16
Pittem				7	1	8
Ruiselede				10		10
Schuijferskapelle				3		3
Sint-Baafs-Vijve				9	1	10
Tielt	1		1	51	3	54
Wakken				7		7
Wielsbeke	1		1	10		10
Wingene				5	1	6
Zwevezele	1		1	11	1	12

Arr. Tielt	5	1	6	191	16	207
------------	---	---	---	-----	----	-----

Adinkerke	3	3	6	9	1	10
Alveringem		1	1	10		10
Avekapelle	1		1	2		2
Beveren	1		1	12	1	13
Booitshoeke				1		1
Bulskamp				4		4
De Panne	22	22	44	43	11	54
Gijverinkhove				1		1
Hoogstade	1		1	4		4
Houtem	2		2	8		8
Izenberge				2		2
Koksijde	13	9	22	43	4	47
Leisele	1		1	8		8
Nieuwpoort	20	1	21	47	6	53
Oostduinkerke	5		5	39	3	42
Pervijze				8	1	9
Ramskapelle				4		4
Sint-Joris				1		1
Sint-Rijkers				1		1
Stavele	1		1	4	1	5
Steenkerke	1		1	6		6
Veurne	9		9	33		33
Vinkem				4		4
Wulpen	1		1	6		6
Wulveringem				1		1

Arr. Veurne	81	36	117	301	28	328
-------------	----	----	-----	-----	----	-----

West-Vlaanderen	1.068	548	1.616	3.582	577	4.159
-----------------	-------	-----	-------	-------	-----	-------

Textielrubriek

AMERIKA REMT DE INVOER — GENIEPIG — VERDER AF

A. Dequae

De tapijtindustrie, zeker de sterkste Westvlaamse textiel-specialisatiebranche, hoopte met het jaareinde een einde te zien stellen aan de door de V.S. eenzijdig van 21 op 40 % verhoogde invoerrechten (1962).

De uitspraak van de 'hearings' van oktober 1969 was eenparig ten gunste van de normalisatie van deze invoerrechten.

De beslissing van de President van de V.S. was dan ook een grote ontgoocheling. De rechten werden slechts op 21 % teruggebracht voor de Wilton- en fluweeltapijten met oosterse motieven (imitation oriental). Deze vertegenwoordigden voor 1962 nog geen 3 % van de totale uitvoer. Anderzijds was het deze categorie die nog enigszins de 40 % rechten kon overbruggen. Daarbij is het een markt met weinig elasticiteit, gezien de gebruiksgewoonte van deze artikelen zich beperkt tot het Noord-Oosten van de V.S. en een stukje van de Westkust.

Daarbij is dan in de laatste weken de grote ongerustheid gekomen omtrent de toepassing. De interpretatie van 'oriental design' blijkt uiterst beperkt te worden toegepast. Zelfs kleurafwijkingen of stylisering zijn oorzaak van uitschakeling.

Kortom het is een scherpe uiting van een protektionisme dat zijn naam niet durft noemen, in een land dat theoretisch althans de free-trade in zijn schild draagt.

★

Over de volledige produktie- en uitvoerstatistieken beschikken wij nog niet voor het jaar 1969, maar op grond van de eerste 9 maanden, kan men een benaderende schatting maken van het ganse jaar, dat een nieuwe belangrijke stap betekent in de groei van de produktie en uitvoer van de Westvlaamse specialiteiten.

Uitvoer in mln F. 1969 1968

Tapijten wol	3.900	3.600	stijgend	± 8 %
Tapijten syntetische	2.700	2.150	sterk stijgend	± 30 %
Tapijten katoen	415	454	dalend met	± 8 %
Tapijten jute	450	450	status-quo	
	7.415	6.655	stijgend	± 12 %

Tevens heeft zich in 1969 de struktuurevolutie naar de tufted tapijten (vooral in syntetische vezel) zeer sterk doorgezet.

De verhouding niet-geweven tapijten zal wellicht zeer dicht bij de 50 % komen te liggen, waarvan minstens 40 % tufted (tegenover 30 % in 1968). Ook de produktie van vilt-tapijten loopt sterk op en zal wellicht de 10 % benaderen.

Uitvoer in mln F	1969	1968	
uit kunstmatige vezels	1.570	1.355	sterk stijgend + 15 %
uit syntetische vezels	1.270	1.055	sterk stijgend + 20 %
uit wol	230	284	sterk dalend ± 20 %
uit katoen	470	620	sterk dalend ± 24 %
uit vlas	240	132	zeer sterk stijgend ± 80 %
	3.780	3.446	stijgend ± 10 %

Opvallend is hier het verder explosief doorstoten van het gebruik van kunstmatige en syntetische vezels in die sektor. De natuurvezels (wol en katoen) vertegenwoordigen nog slechts 20 % van het totaal der produktie, terwijl het vlas (voor vlasfluweel) zeer sterk toeneemt en meer dan 7 % van het totaal bereikt.

De jaaruitvoer 1969 voor gewone vlas- en mixteweefsels neemt ook behoorlijk toe. Men mag normaal een stijging in het vooruitzicht stellen van ± 12 % van 612 mln F naar 680 mln F.

★

Bij de jaarwende lag de activiteit nog op hoog niveau, alhoewel de orderboekjes neiging vertoonden af te nemen. Het jaar 1970 zal niet de expansie kennen van 1969. Kenschetsend is de verzwakking van de activiteit die reeds begin februari is ingetreden voor de wol, de tapijten en zekere groepen van meubelstof en epinglé. Men vreest een snellere evolutie in minder goede richting dan aanvankelijk voorzien en dit vooral in de tweede helft van 1970.

Zeebrugge

IS ZEEBRUGGE DAN TOCH REEDS POLYVALENT ?

E. Lepeer

In afwachting dat te Zeebrugge wordt gerealiseerd, wat er door de hoogste autoriteiten in het land als een vaste toezegging werd vooropgesteld, kan een terugblik op het jaar 1969 getuigen dat de toekomst in deze haven al begonnen is.

1969 werd onder menig opzicht een statistisch topjaar : men noteerde in totaal 4.436 zeeschepen met 11.765.704 Belgische nettoton. In vergelijking met 1968 5,6 % meer schepen, maar 41,2 % meer tonnenmaat. De gemiddelde tonnenmaat steeg van 1.984 tot 2.652 nettoton.

Om de vooruitgang der naoorlogse jaren even in miljoen ton scheepsruimte te illustreren :

1950 :	1,2 mln T
1955 :	2,1 mln T
1962 :	2,1 mln T
1966 :	4,- mln T
1967 :	5,- mln T
1968 :	8,3 mln T
1969 :	11,8 mln T

Bij het treinveer noteerde men in 1969 een achteruitgang van ongeveer 5 %, zowel voor wat het aantal vaartuigen als de scheepsruimte betreft. Dit verlies is grotendeels te verklaren door de afwezigheid in 1969 van een drukte als die welke men had gekend in mei en juni 1968 toen in Frankrijk werd gestaakt.

Daarentegen gaf het carferry-verkeer 36,9 % meer tonnenmaat en 22,7 % meer boten. Voor het eerst ook werden meer dan 1.000 invarende autoveerboten opgetekend. Containerschepen bezorgden een stijging van 49,2 % op het gebied van de tonnenmaat.

In absolute cijfers voor 1969 : 930 treinferries met 1.593.440 Bnt, 1.151 carferries met 2.640.537 Bnt en 564 containerschepen met 1.516.101 Bnt.

Bij Texaco was 1969 het eerste volle jaar activiteit. Zeebrugge noteerde een verdubbeling van het aantal petroleumschepen van meer dan 15.000 Bnt. : er waren er nu 113 tegen 56 in 1968. De netto tonnenmaat steeg nog sterker : van 1.830.505 tot 3.891.495 ton.

Wat in percentage uitgedrukt een toeneming met 112,5 punten betekent.

De goederenbeweging van de zeescheepvaart klom met 74,8 %, van 5.146.833 ton in 1968 tot 8.997.105 ton in 1969.

Het passagiersverkeer (in en uit) kende een groei van 48,2 % : nu 379.260 tegen 255.896 in 1968. In- en ontscheepte voertuigen waren er ook veel meer : 124.392 in 1969 tegen 98.496 in 1968 of een winst van 26,3 %.

Al eerder werd gewezen op het Britse aandeel in de havenbeweging : op een totaal van 4.436 zeeschepen voeren er 3.025 of 68 % onder de Red Ensign. België haalde met 634 boten slechts 14 %. Dezelfde berekening i.v.m. de scheepsruimte geeft 57 % voor Groot-Brittannië en een schamele 3,5 % voor België. In volgorde van belangrijkheid krijgt men na de Britse de Noorse, Liberiaanse, Duitse en Deense vlaggen.

Inzake algemeen goederenverkeer — zee- en binnenvaart samen — steeg de invoer van kolen van 394.007 tot 481.215 ton : + 22 %. Een belangrijke vernieuwing in deze sektor is dat er binnenkort vier grote duw- en sleepbakken in vaste dienst tussen Polen en Zeebrugge komen.

De invoer van ruwe petroleum voor Texaco is meer dan verdubbeld : tegenover 2.439.843 ton in 1968 registreerde men in 1969 5.501.635 ton of 125 % meer. Belangrijk ook was de stijging van de in- en uitvoer bezorgd door Townsend : 336.978 ton tegen 239.201, wat een winst van ongeveer 41 % betekent.

De aan- en afvoer van chemische produkten verdubbeld ongeveer : een groei met 91,4 % was het resultaat van de drukte in de Zeebrugse achterhaven. In absolute cijfers gesteld betekent dit 87.530 ton in 1968 en 167.551 ton in 1969.

Zeebrugge Shipping & Bunkering Company N.V.

ZEEBRUGGE - MOLE

Koninklijk Vice-Consulaat van Noorwegen

OLIE- & KOOLBUNKERING

LADEN

LOSSEN

STUWEN

METEN

TELLEN

INTERNATIONALE VERZENDINGEN

TOLDEKLARANTEN

SCHEEPVAARTAGENTEN EN -MAKELAARS TE ZEEBRUGGE, BRUGGE, OOSTENDE

Zeer typerend voor de uitbouw van de haven tenslotte was de explosie op containergebied; waar men in 1968 met laadkisten 308.920 ton had verhandeld, werd de balans van 1969 afgesloten met niet minder dan 820.784 ton d.i. een groei van 165,7 %.

Straks, wanneer Zeebrugge zijn plaats inneemt tussen de havens betrokken bij de containerverschepping over de zeven zeeën, worden dat vast een paar miljoen ton.

Schoennijverheid

DAMESSCHOEISEL OPENT WEG NAAR BUITENLANDSE MARKTEN

G. Eeckhout

Hoewel de evolutie van de toestand tijdens het voorbije jaar bezwaarlijk gunstig kan genoemd worden, konstaten wij toch met voldoening dat de ongunstige ontwikkelingslijn (stijgende invoer, dalende uitvoer, dalende productie) die de jaren 1966, 1967 en 1968 kenmerkte, in 1969 werd afgeremd en zelfs enigszins in gunstige richting werd omgebogen.

De nationale *produktiestatistieken* betreffende de eerste negen maanden van 1969 wijzen op een meer-voortbrengst van ± 550.000 paar lederen schoenen, in vergelijking met dezelfde periode van 1968, hetzij een stijging van bijna 6 percent. In deze meer-voortbrengst namen de heren- en kinderschoenen een overwegend aandeel (respektievelijk ± 300.000 en 400.000 paar) terwijl de productie van damesschoeisel met 56.000 paar verminderde.

De *invoer* van lederen schoeisel boekte nog wel een vooruitgang, in absolute cijfers uitgedrukt, doch het stijgingspercentage, dat de laatste jaren geregeld schommelde tussen 13 en 20 % werd nu tot 2 % teruggebracht. Bij de ingevoerde hoeveelheden per soort konstaten wij een status-quo voor het damesschoeisel, een daling met 150.000 paar (8 %) voor het herenschoeisel en een stijging met 106.000 paar (7 %) voor het kinderschoeisel.

Bij deze eerder gunstige indices mag echter niet uit het oog worden verloren dat België, over de voormelde periode, ruim $8.800.000$ paar lederen schoenen invoerde, tegenover een eigen productie van $10.100.000$ paar.

In aanmerking nemend dat van deze nationale productie ruim $2.280.000$ paar werden uitgevoerd, mag aangenomen worden dat de Belgische verbruiker zich voor ruim 55 % in buitenlands lederen schoeisel bevoorraadt.

Het zojuist vermelde *uitvoerkwantum* vertoont een stijging van 360.000 paar of 19 %, wat wel verheugend mag worden genoemd. Spijtig genoeg bereikt onze uitvoer vooralsnog slechts 27 % van onze invoer. Bij de drie soorten schoeisels wordt winst geboekt: de uitvoer van kinderschoeisel stijgt van 45.000 tot 108.000 paar, deze van herenschoeisel van 606.000 tot 673.000 paar; het damesschoeisel boekt in absolute cijfers, de sterkste vooruitgang nl. van $1.158.000$ paar tot $1.423.000$ paar, hetzij een stijging van ruim 20 %.

De zware *inzinking* welke onze nationale schoeiselindustrie de laatste 10 jaren doormaakte, heeft ook het centrum Izegem ernstig aangetast. Uit een belangwekkende studie, onlangs opgemaakt door het A.C.V.-Izegem, blijkt immers dat het aantal schoenfabrieken van 65 in 1960 tot 32 geslonken is in 1969. Sedert 1960 werden een twintigtal ondernemingen door faillissement getroffen.

Het aantal tewerkgestelde werklieden kende een bijna evenredige achteruitgang: van 4.433 in 1960 tot 2.740 in 1969, hetzij een vermindering van 1.693 eenheden of 38 %. Voor de totale tewerkstelling (werklieden + bedienden) bedroegen de cijfers 4.976 voor 1960 en 3.101 voor 1969, hetzij een vermindering van 1.695 eenheden of 35 %.

Deze bedrijfssluitingen en personeelsverminderingen gingen echter met een onmiskenbare verhoging van de produktiviteit gepaard die, samen met een doorgedreven handelsprospektie, de toekomst van de Westvlaamse bedrijven veilig moet stellen.

Luchtverontreiniging

WAARSCHUWINGSNET MOET OOK FUNKTIONEREN

W.E.S.

Steeds meer wordt de overheid en de publieke opinie zich bewust van de groter wordende milieuverontreiniging. Water, lucht en bodem worden meer en meer bezoedeld door de afval van onze geïndustrialiseerde beschaving.

Zoals in andere landen werd ook in België een waarschuwingsnet voor luchtverontreiniging opgericht. Het initiatief werd genomen door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin — Algemeen bestuur van de Hygiëne. Het ontworpen net bestaat uit 230 stations voor monsterneming.

Aan het net in West-Vlaanderen werd begonnen in mei 1968. In het voorjaar 1970 waren reeds 10 posten in werking. Zij zijn gelokaliseerd in Klemskerke, Kortrijk (2), Sint-Andries, Brugge (2), Menen, Oostende, Ieper en Roeselare.

De bestudeerde bezoedelingsindikatoren zijn: het gehalte zwaveldioxyde (SO_2) en het gehalte rook en fijn stof, beiden in mikrogram per kubieke meter. De monsters worden geanalyseerd in een aantal laboratoria. De bekomen gegevens worden verwerkt in het Rekencentrum van het Koninklijk Meteorologisch Instituut (K.M.I.).

Het K.M.I. geeft maandberichten uit waarin de gegevens per dag en per post zijn vermeld.

Voor West-Vlaanderen is het net nog zeer gebrekkig. Vooreerst is het aantal stations nog te beperkt en anderzijds werken de bestaande stations niet zeer regelmatig. Periodes waarin geen waarnemingen vermeld worden komen vaak voor. Tenslotte stelt men een belangrijk tijdsverloop (4 à 5 maanden) vast tussen de waarneming en de publikatie van het maandbericht.

uw vracht voor Chicago per KLM een eerste klas investering

Vanaf 1 april kan uw vrachtgoed profiteren van de nieuwe dagelijkse, direkte KLM-dienst Amsterdam - Chicago.

Door het automatische pallet laadsysteem, reist uw vracht, met een maximum aan doeltreffendheid, naar de plaats van bestemming, zonder overslag in New York.

Deze vluchten betekenen een behoorlijke tijdswinst voor uw zendingen naar en van Chicago.

Wendt u voor meerdere inlichtingen tot uw transportagentschap,

uw gewoonlijke expediteur of tot

de KLM, Vrachtgebouw, 1930 Luchthaven Zaventem (Tel. 02/51.81.01).

KLM, Vrachtafdeling, 2100 Luchthaven Deurne (Tel. 03/32.79.80).

part of the product

ROYAL DUTCH AIRLINES

Haven van Oostende

BARSTENSVOLLE HANDELSHAVEN WERKT AAN ZIJN VERNIEUWING

R. Ghys

1. HANDELSHAVEN.

Gedurende het jaar 1969 werden in de handelshaven 611.905 Ton goederen ingevoerd tegen 504.287 Ton voor het jaar 1968, weze een vermeerdering van 107.618 Ton. De goederenimport is aldus gedurende het jaar 1969 met 20 % gestegen.

Het aantal ingevaren schepen verhoogde met 104 eenheden, namelijk 1.668 schepen binnengelopen gedurende het jaar 1969 tegen 1.564 in 1968. Deze verhoging in aantal schepen vindt zijn oorsprong in de vermeerdering van de import van vee, stookolie en grint.

De totale bedrijvigheid van de handelshaven gaat steeds in stijgende lijn en is vergeleken met het jaar 1968 met 37 % gestegen. Tijdens het jaar 1969 waren de belangrijkste ingevoerde goederen: fosfaat, grint, hout, papierpulp, schroot, stookolie, stukgoederen en vee. De belangrijkste uitgevoerde goederen waren: meststoffen, stukgoederen, vezelplaten en zetmeel.

In de loop van het jaar 1969 werden verschillende nieuwe trafieken naar Oostende afgeleid. Alle havengronden rond de dokken zijn praktisch bezet en teneinde aan de nieuwe aanvragen te kunnen voldoen werden schikkingen getroffen om de gronden langsheen de Diepwaterkaai in bedrijf te nemen. Het kranenpark werd vernieuwd en de bouw van 7 nieuwe walkranen wordt voltooid.

II. VISSERSHAVEN.

Jaar	Totale aanvoer ton 1.000 kgr	Besomming	Aantal vangsten (kustvangsten)
1963	39.159	455.130.894 F	...
1966	32.656	400.749.453 F	4.910 (2.846)
1967	34.732	425.572.806 F	5.939 (3.641)
1968	40.530	454.198.966 F	7.421 (5.060)
1969	35.061	471.582.092 F	6.493 (3.566)

De vorige rekordopbrengst in de Oostendse vismijn dateert van 1963. Toen werden voor 455.130.894 F zeeproducten verkocht. Dit cijfer werd dit jaar op overtuigende wijze overtroffen, aangezien er tijdens het jaar 1969 voor 471.582.092 F visserijproducten werden verkocht in de vis- en garnaalvisserij van Oostende. Het rekordcijfer van 1963 werd dus overtroffen met 16.451.198 F.

De meer-opbrengst is grotendeels toe te schrijven aan de kwaliteitsnormen, welke zozeer werden verhoogd dat, door een grotere belangstelling van de visuitvoerders voor de op onze markt aangeboden vissoorten, de prijzen met $\pm$ 20 % stegen. De gemiddelde afzetprijs over het ganse jaar steeg aldus van 11,20 F tot 13,45 F per kilo-

gram. In totaal werden 35.061.448 kgr zeeproducten aangevoerd en openbaar verkocht.

De haringopbrengst, welke eveneens steeg in 1969, kwam echter maar voor een zeer klein gedeelte op rekening van de Oostendse vaartuigen gezien de haring hoofdzakelijk werd aangebracht door Nederlandse vaartuigen, wat bewijst dat de Nederlandse reders de gunstige voorwaarden die de Oostendse markt hen biedt, naar waarde wisten te schatten. De renderende besommingen door hen op de Oostendse markt verwezenlijkt, zullen anderen aanwakkeren dit voorbeeld te volgen.

De sprongvangst kende slechts tijdens de maand november wat belangstelling.

Tijdens het verlopen jaar was zowel de aanvoer als de totale opbrengst van garnaal een rekord, al daalde de gemiddelde afzetprijs van 50,16 F tot 38,30 F per kilo; wat dan ook in het voordeel uitviel van de verbruiker.

Oostende blijft steeds haar naam als voornaamste en veelzijdigste Belgische vissershaven waardig.

E3-werken in West-Vlaanderen

EERSTVOLGEND OBJEKTIEF : KORTRIJK ONTSLUITEN

A. Noë

Voor het gedeelte Sektie 3 der Ringlaan om Kortrijk (tussen Beekstraat te Kortrijk en de Kortrijksteenweg te Harelbeke) werd op 2 februari jl. gestart met de aanname van de firma Pevalco die als voorwerp heeft het uitvoeren van de verhardingswerken, nl. de nodige aanvullende grondwerken, in aansluiting met het grondwerk door de firma De Nul uitgevoerd en de aanleg der wegfundering en verharding. In deze aanname is eveneens nog inbegrepen het bouwen van drie kunstwerken nl. de Brug over Kapel ter Bede, de Brug over Spoorweg 83 en de Brug over de Boerderijstraat. De uitvoeringstermijn, die 16 kalendermaanden bedraagt, wordt in verschillende fasen onderverdeeld, zodat het verkeer reeds deze zomer over 2 rijstroken zal beschikken. Op dit ogenblik zal het gedeelte E3 vanaf Pecq-Geluwe te Rekkem tot de Beekstraat te Kortrijk eveneens voor het verkeer worden opengesteld.

Op het laatst vermelde gedeelte dat ook door de firma Pevalco wordt aangelegd, vorderen de werkzaamheden regelmatig. De werken omvatten op dit ogenblik het uitgraven van het wegkoffer, het plaatsen van langsdrains, waterdichte P.V.C.-folie en aanleggen van draineersand en steenslag 0/63. Voor het uitvoeren der grondwerken tussen Kortrijk en Waregem door de firma De Nul is men momenteel bezig met opspuitingen voor de grondmassieven, gelegen tussen de Luipaardstraat en de Zwevegemstraat te Harelbeke en deze voor de Breestraat, de Pontstraat en de R.W. 308 te Deerlijk.

Verder zijn nog uitgravingen aan gang tussen de St.-Denijsweg en de R.W. 71 en tussen de R.W. 71 en Walle te Kortrijk.

Sinds 1919

De Maatschappij die U en UW
STREEK best kent en zich dan ook
het best aanpast aan UW VERZE-
KERINGSPROBLEMEN van

BRAND LEVEN ONGEVALLen

Zetel en kantoren :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20 (Huyze Ghellinck)

Lekkerbeetstraat 3 en Lange Steenstraat 22

Telefoon : (056) 116.91 (6 lijnen)

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6

Telefoon : (050) 324.40

**Algemeen Agenten te
Antwerpen en Brussel**

Inspecties over het ganse Vlaamse land

Kapitaal : Frs 25.000.000 (volstort)

Premieinkasso : Frs 165.000.000

Reserves : Frs 220.000.000

Vordering der kunstwerken :

B/Brug Markestraat te Aalbeke : de bovenbouw is gebetonneerd;

B/Brug Kannaartstraat te Marke : wegdekverharding voltooid;

B/Brug R.W. 308 te Deerlijk : de bovenbouw brugdek is ontkist. Men is bezig met opspannen en injecteren van de kabels;

O/Brug Ringlaan over het Kanaal te Kortrijk : de landhoofden en pijlers zijn gebetonneerd. Men is bezig met het klaarmaken der bekisting en bewapening voor het brugdek;

O/Brug Kanaal over Tak 1 — Ringlaan te Kortrijk : de landhoofden en pijlers zijn gebetonneerd;

O/Brug Ringlaan over R.W. 9 : De landhoofden en pijlers zijn gebetonneerd en ontkist. Men is bezig met het klaarmaken der bekisting en bewapening voor het brugdek.

Vlasvezelbereiding

DOOR DE VLASSERS GESCHUWD, DOOR HET PUBLIEK STEEDS GEVRAAGD

A. Delbeke

Van de 375 zelfstandige vlassers die bij het Algemeen Belgisch Vlasverbond maandelijks aangifte doen van hun voorraden, zijn er 108 die geen voorraad grondstoffen (ongerepeld strovas) meer vermelden. Ruim een vierde van de vlasbereiders die in 1969 nog actief aan de vezelproductie hebben deelgenomen, zijn niet meer uitgerust om binnen enkele maanden met de heropening van het rootseizoen opnieuw te roten. Het ziet er niet naar uit dat deze vlassers nog tot herbevoorrading zullen overgaan, want de hoeveelheden strovas die nog voor de markt beschikbaar zijn, zijn klein en de marktprijzen laten ten aanzien van de huidige kwoteringen van de vlasvezel geen voldoende marge om een bedrijfswinst te kunnen realiseren.

De uitstoting of uitzifting van vlasserijen gaat onverminderd door tengevolge van het gemis aan rendabiliteit.

Als wij daarbij in aanmerking nemen dat de huidige strovasprijzen aan de vastteler geen inkomen geven dat kan vergeleken worden met de geldelijke opbrengst van concurrerende gewassen en onze landbouwers ingevolge deze toestand dit jaar minder vlas zullen zaaien, dan komt men tot de vaststelling dat de grondstofvoorziening van de vlasindustrie ook voor de toekomst nog een sterke afbrokkeling zal ondergaan.

Dit is de repercussie van de productieoverschotten die de laatste jaren de vlasvezelprijzen op een verliesgevend niveau gedrukt hebben.

Het is zeer begrijpelijk dat deze toestand de vastteler en ook de vezelbereider zodanig ontmoedigd hebben dat zij

het vlas de rug toekeren. Voor de landbouwer is het vrij gemakkelijk dat nijverheidsprodukt uit zijn teeltplan te schrappen om het door een meer renderend gewas te vervangen. Voor de vlasbereider die reeds een bepaalde leeftijd heeft bereikt en zijn zelfstandigheid wenst te behouden is het overschakelen op een andere beroepsactiviteit een zware opgave.

Sommige waarnemers zien in deze aanslepende crisistoestand een aanwijzing dat de vlasindustrie aan het wegwijnen is en dat deze natuurvezel totaal verdrongen en vervangen wordt door nieuwe syntetische vezels.

Het valt niet te ontkennen dat de toename van het textielverbruik, ingevolge de verhoogde welvaart en de bevolkingsaan groei, bijna uitsluitend de produktie van kunstmatige en syntetische vezels ten goede komt.

Dit beduidt echter niet dat het vlas zal uitgeschakeld worden. De goede gang van zaken in de vlasspinnerijen en -weverijen bewijst dat het vlas nog steeds een vaste toegang heeft tot de konsument. Het is een bekend feit dat de produktie van vlas garens de vraag vanwege de weverijen niet kan verzadigen tengevolge van schaarste aan geschoolde werkkrachten in de spinnerijen. Het vlas heeft nog vaste voet bij de verbruiker, zonder dat het zich in de expansie kan verheugen van de jonge textielbranches, met name de syntetische weefsels.

In de vlassector valt tevens een verschuiving van de behoeften waar te nemen. De aanpassing aan de vraag van de verbruiker en de gewijzigde techniek bij het spinnen, weven en veredelen van het eindprodukt, hebben de behoeften aan beste kwaliteiten verminderd en de vraag naar minder fijne vezels opgedreven.

Het toenemend verbruik van klodden en minderwaardig lang vezellint zou in een afgesloten Westerse markt de prijzen van deze kwaliteiten opgetrokken hebben. De Westerse vlassmarkt is niet afgesloten en ook niet beschermd. Het gentleman's agreement dat 'Akkoord van Napels' wordt genoemd, heeft onze vlasbereiders de toegezegde vrijwaring niet gegeven. De aanvullende aanvoer van klodden uit de Oostlanden heeft de prijsverbetering als normaal uitvloeisel van de verhoogde behoeften in deze rubriek afgeremd. De prijsverzwakking bij het lang vezellint werd niet gecompenseerd door afdoende prijsstijgingen bij het kort vezellint, daar voor dit laatste de schaarste werd voorkomen met de invoer uit de Oostlanden.

Het is een verheugend verschijnsel dat de jongste afzetcijfers een evolutie in de andere richting bewijzen. De verhouding lang vezellint ten aanzien van de totale afzet van vlasvezels is tijdens de laatste weken grondig gewijzigd in het voordeel van het gezwingeld vlas.

Op termijn gezien wordt een te ver doorgedreven teruggang van de basisbevoorrading gevreesd. Dat is nu de bezorgdheid van onze spinners en wevers die stijgende behoeften aan grondstoffen registreren en met gespannen nieuwsgierigheid naar de plannen van de traditionele vlaszaaiers informeren.

Voor de vezelproductie in de nabije toekomst valt er een abnormaal kleine strovasvoorraad waar te nemen. Er zijn weinig grondstoffen op onze vlasserijen en men voorziet een nieuwe drastische inkrimping van het vlasareaal.

Alles wijst erop dat in 1970 de balans zal overslaan van een overvoerde vezelmarkt naar het evenwicht tussen vraag en aanbod of naar een schaarstemarkt. Hoe de prijsvorming op de gewijzigde verhouding zal reageren dient afgewacht te worden.

Landbouw

WEST-VLAANDEREN EET NIET AL ZIJN GROENTEN ZELF

L. Bockstaele

De groenteteelt blijft in West-Vlaanderen steeds in belangrijkheid toenemen. De n.v. Veiling Roeselare die overwegend op de groenteafzet is ingesteld, noteerde in 1969 een omzetcijfer van 326 miljoen F tegenover 255 miljoen F in 1968. Deze stijging illustreert voldoende de groeiende betekenis van deze sektor.

Sla en tomaten, produkten van de intensieve tuinbouw, nemen het overgroot aandeel in van deze omzet. De sla komt tussen voor 32 % en de tomaten voor 26 %.

Een aanzienlijk deel van de Westvlaamse groenteproduktie wordt afgezet in Frankrijk. De devaluatie van de Franse munt heeft de uitvoer naar Frankrijk zeker niet bevorderd. In tegenstelling met de varkenssektor ondervindt de groentenexport naar Frankrijk wel een terugslag van de aldaar getroffen monetaire maatregelen.

Wat de marktsituatie van enkele groenten betreft, weze ondermeer gewezen op de vrij lage slaprijzen welke in de periode vóór Kerstdag werden genoteerd. De aanvoer was ook groter dan gewoonlijk. Na Kerstdag verminderde het aanbod en liepen de prijzen gevoelig op.

Sommige vollegrondsgroenten kenden bijzonder goede prijzen. Dit was het geval met spruiten, ui en rode kool. De vlotte afzet van de rode kool dient in hoge mate toegeschreven aan de grote vraag vanwege de Duitse conservenindustrie en ook vanwege Nederland en dat reeds vroeg in het seizoen. De mislukking van de rode kooloogst in Duitsland is zeker niet vreemd aan deze situatie.

De prei was ook lange tijd prijshoudend. De vorst schaadde echter de kwaliteit, waardoor de vraag tijdelijk afnam.

De afzet van champignons verloopt eveneens goed. Spijts het feit van de snelle produktietoename stijgt de vraag sneller dan het aanbod. Naast een groeiende vraag naar champignons voor verse konsumptie worden thans met de telers kontrakten afgesloten voor levering van champignons bestemd voor verduurzamen.

★

In de dierlijke sektor blijft de vaste stemming op de varkensmarkt aanhouden. De explosie van de varkensstapel in West-Vlaanderen heeft tot op heden op de prijsvorming nog geen weerslag gehad en het ziet er niet naar uit dat dit verschijnsel zich in een nabije toekomst zal voordoen.

De toelagen die onder zekere voorwaarden worden verleend voor het afslachten van melkkoeien met het oog op het saneren van de zuivelmarkt, hebben echter wel een prijsdaling van de mestrunderen veroorzaakt.

Krotbestrijding

WEINIG TOELAGEN BETEKENEN NOG GEEN ZUIVERE TOESTAND

W.E.S.

De bestrijding van de krotwoningen kan, zij het gedeeltelijk, gevolgd worden aan de hand van de jaarlijkse statistieken van de slopingstoelagen en de verhuizingsstoelagen, verleend door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

Het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad heeft aan de hand van deze statistieken voor de laatste 10 jaar kunnen vaststellen hoe voor het Rijk het aantal slopingstoelagen sinds enkele jaren snel daalde. Vóór 1966 werden er regelmatig ongeveer 5.000 toelagen per jaar verstrekt. In 1966 werden zelfs 7.649 toelagen verleend, maar in 1967 daalde dit aantal tot 5.669 en in 1968 tot 4.172. Het aandeel van West-Vlaanderen in het totaal voor het Rijk bedraagt telkens slechts ongeveer 12 %, met absolute cijfers die per jaar schommelen van 705 in 1965, over 910 in 1966 en 695 in 1967, tot 465 in 1968.

Inzake de verhuizingstoelagen voor oud-krotbewoners werden er gemiddeld in de laatste jaren 2.230 toelagen toegekend in het Rijk. Daarvan gingen gemiddeld 327 toelagen naar West-Vlaanderen, wat een gemiddelde van 15 % uitmaakt, procent dat bij de verhuizingstoelage hoger ligt dan bij de sloping (± 12 %).

Per Westvlaams arrondissement komt Kortrijk in 1968 vooraan met 24,5 % van de 465 slopingstoelagen; het arrondissement Brugge volgt met 20,4 %, Roeselare met 15,5 % en Tielt met 14,2 %. Van de 308 verhuizingstoelagen telt het arrondissement Kortrijk er 30,6 %, Roeselare 18,8 %, Oostende 14,— %, Brugge 12,3 % en Tielt 12,— %.

Gebouwen en woningen

KUSTLIJN KRIJGT EEN NIEUW UITZICHT

W.E.S.

De jaarlijkse 'Statistiek over Gebouwen en Woningen' van het Nationaal Instituut voor de Statistiek liet het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad toe voor 1967 opnieuw de evolutie van de nieuwbouw in West-Vlaanderen na te gaan.

Arrondissement	Gebouwen	Woningen	Woningen
			gebouwen
Brugge	1.270	2.360	1,86
Diksmuide	211	213	1,01
Ieper	277	328	1,18
Kortrijk	1.268	1.469	1,16
Oostende	800	2.034	2,54
Roeselare	744	769	1,03
Tielt	311	313	1,01
Veurne	276	1.283	4,65
West-Vlaanderen	5.157	8.769	1,70
Het Rijk	34.071	54.209	1,59

In 1967 bouwde men in West-Vlaanderen 5.157 woongebouwen, tegenover 34.071 in het Rijk. Dit betekent dat 15,1 % van de nieuwe woongebouwen van het Rijk in West-Vlaanderen opgericht werden; dit verhoudingscijfer is sinds meerdere jaren gelijklopend.

Deze woongebouwen bevatten in totaal 8.769 woningen in West-Vlaanderen, tegenover 54.209 woningen in België, wat West-Vlaanderen brengt op 16,1 % van de nieuwe woningen voor het Rijk.

De verhouding tussen eengezinswoningen en appartementsgebouwen kan in zekere mate benaderd worden aan de hand van de verhouding woningen/woongebouwen. In het Rijk bevatten de nieuwgebouwde woongebouwen gemiddeld 1,59 woningen; in West-Vlaanderen lag deze verhouding op 1,70. De verhoudingen liggen echter per arrondissement zeer ongelijk: de kustarrondissementen liggen daarbij het hoogst: het arrondissement Veurne telt een gemiddelde van 4,60, Oostende 2,54 en Brugge 1,86. In deze kustarrondissementen liggen de kustgemeenten zelf uiteraard weer het hoogst; Nieuwpoort heeft een verhouding van 12,73 woningen per woongebouw; Westende heeft er 7,14, De Panne 6,83 en Heist 6,15. Daarna volgen praktisch alle kustgemeenten.

Brugge komt met 2,44 als eerste niet-kustgemeente aan de beurt. Wellicht speelt het kustverschijnsel te Zeebrugge nog ten dele mee. Het provinciaal gemiddelde wordt verder alleen nog door de steden Kortrijk (2,32) en Ieper (2,—) overtroffen.

Gemeenten	Gebouwen	Woningen	Woningen
			gebouwen
Brugge	127	310	2,44
Assebroek	57	59	1,04
Koolkerke	9	9	1,00
Lissewege	12	12	1,00
St.-Andries	91	107	1,18
St.-Kruis	68	91	1,34
St.-Michiels	107	156	1,46
Diksmuide	46	47	1,02
Ieper	38	76	2,00
Kortrijk	124	288	2,32
Oostende	161	905	5,62
Roeselare	98	109	1,11
Tielt	60	61	1,02
Veurne	21	22	1,05
Blankenberge	34	113	3,32
Heist	74	455	6,15
Knokke	77	319	4,14
Nieuwmunster	2	2	1,00
Wenduine	24	120	5,00
Bredene	78	127	1,63
Klemskerke	46	49	1,07
Lombardsijde	10	10	1,00
Middelkerke	157	425	2,71
Vlissegem	10	15	1,50
Westende	21	150	7,14
De Panne	30	205	6,83
Koksijde	91	295	3,24
Nieuwpoort	40	509	12,73
Oostduinkerke	76	234	3,08

Foto Ministerie van Openbare Werken, Brussel.

west- vlaanderen werkt

nieuwsjes

Investeringsprogramma voor West-Vlaanderen 1970

Het investeringsprogramma 1970 inzake infrastructuur voor West-Vlaanderen bedraagt 3.691 mln F, waaronder 166 mln F voor wegen (buitengewone begroting) en 518 mln F voor het Wegenfonds. Voor de autowegen wordt langs het Wegenfonds 425 mln F uitgetrokken, terwijl de E3 voor 1.022 mln F kredieten toegekend krijgt. Voor de waterwegen zijn er 1.373 mln F voorzien en voor openbare gebouwen 187 mln F.

Op te merken valt dat op deze bedragen de rem op de openbare werken toegepast zal worden, waardoor slechts 72,5 % van de opgesomde werken en de daarvoor voorbehouden bedragen in 1970 zullen toegekend worden.

Tevens dient er rekening mee gehouden te worden, dat de in 1969 besliste werken aan de sluis te Zeebrugge, slechts in 1971 zullen starten en derhalve in het onderhavig overzicht niet voorzien zijn.

WEGEN

Art. 14.02 — Buitengewoon onderhoud *in mln F*

R 63	Doortocht Oostende en Stene	34
R 57	Doortocht Oostrozebeke	7
R 67	Doortocht Zevekote	5
R 67	Doortocht Gistel	4
R 333	Nieuwkerke-Franse grens	5
R 57	Diksmuide-Esen	10
R 57	Nieuwpoort-Plassendale	16
R 67	te Brugge, Koolkerke en Dudzele (+ ramingsstaten)	8
R 68	Eernegem-Westkerke	14
R 323	Hoogstraat te Roeselare	7
R 299	Tielt-Ruiselede	19

129

Art. 73.12 — Toeristische uitrusting

Bouwen van een onderdoorgang onder R 72 te Bredene	3
Bouwen van een voetgangersbrug te Bredene	4

7

Art. 73.14 — Fietspaden

R 10	Vak Sijsele-grens Oost-Vlaanderen	20
R 71	Brugge-Blankenberge	10

30

Gewone wegen - Wegenfonds

Afschaffen overweg Doornikwijkstraat te Kortrijk	67
Rijksweg 308 - Izegem-Roeselare	70
Rijksweg 68 - Hertsberge Weg nr. 71	27
Inrichten knooppunt te Westkapelle (1 ^o faze)	42
Onteigeningen - verrekeningen - herzieningen - veiligheidsmaatregelen (verlichting, inrichten van kruispunten, enz.)	312

518

Autowegen - Wegenfonds

Brussel-Oostende (p.m.) (Vak Brussel-Aalst; 3de rijstrook)	(350)
Brugge-Veurne - onteigeningen	300
Doornik-Kortrijk-Brugge (Loppem-Blauwe Toren : verhardingen)	125

425

a) *Franse grens-Waregem*

Ringlaan om Kortrijk	94
Douanekomplex	100
Bruggen	348

542

b) *Waregem-Zevergem : Bruggen* 150c) *Allerlei :*

Verlichtingen en verlichte signalisatie, gewone signalisatie en markeringen, beplantingen, verplaatsingen van leidingen, verrekningen	330
	1.022

WATERWEGEN

Art. 63.14

<i>Haven Oostende</i> : uitrusten van de handels-haven, leveren van kranen	30
--	----

<i>Haven van Brugge</i> : Boudewijnkanaal : verbredingswerken te Brugge	20
	50

Art. 73.03

IJzer

Bouwen van een sluis te Nieuwpoort - Elektromechanische uitrusting	40
Verbinding van de nieuwe sluis te Nieuwpoort + de IJzer met het kanaal Plassendale-Nieuwpoort	90

Zuidervaart

Pompstation der Kerkebeek te St.-Michiels-roosters	2
--	---

Kanaal Plassendale-Nieuwpoort

Bouwen van een spoorbrug over de ontworpen kanaalrechttekening te Oudenburg	32
---	----

Art. 73.03

Leie

Werken tussen brug van Olsene en Deinze (1e faze)	50
---	----

Kanaal Bossuyt-Kortrijk

Afbreken van de tunnel te Moen	120
--------------------------------	-----

Kanaal Roeselare-Leie

Verbredingswerken opwaarts de sluis te Ooigem	40
---	----

Leie

Verbredingswerken tussen de brug te St.-Eloois-Vijve en de brug genaamd van Olsene (2e faze)	95
--	----

Kanaal Brugge-Oostende

Verbreiding en verdieping te Zandvoorde (1e faze)	50
---	----

519

Art. 73.04 — *Kust - Zeehavens en Toegangswegen**Haven van Zeebrugge.*

Elektromechanische uitrusting van de nieuwe car-ferry terminal	10
--	----

Wegaansluiting W.-kaai van het westerhoofd in de voorhaven met de kustbaan en met de brugoverspanning over het spoor	50
Opruimen van het wrak Beverwijk 16	9

Haven van Oostende

Bouwen van een sluis tussen het Montgomerydok en het Mercatordok	162
--	-----

Haven van Nieuwpoort

Bouwen van een kaaimuur en aanleggen van weg op de O. oever van de havengeul	50
--	----

Kustbescherming

Verlengen van de strandhoofden vóór Duinbergen en Heist	50
Verbeteren van strandhoofden te Middelkerke-Westende	10

Haven van Zeebrugge

Vrijbaggeren van de nieuwe kaaimuur rond de Westbank	40
Uitrusten van de kaaiterreinen op de nieuwe kaai rond de Westbank	25
Bouwen van een slipway in de vissershaven	35

Haven van Oostende

Bouwen van twee bijkomende aanlegplaatsen voor schepen van de Oostende-Doverlijn	55
Bouwen van een vissersdok (1e faze)	85
Verdiepingsbaggerwerken in de haven	10

<i>Diversen</i> — bijkomende uitgaven en kontraktuele herzieningen	65
--	----

656

Art. 73.06 — *Herstellen van de oorlogsschade aan de kust, aan de binnenscheepvaartwegen en de afvoerwaterwegen, aan de havens en zeescheepvaartwegen; afbreken van militaire bouwwerken.**Kanaal Gent-Brugge-Oostende*

Herbouwen van de Gentpoortbrug te Brugge	50
--	----

Afleidingskanaal der Leie

Herbouwen van de brug te Ramskapelle	10
--------------------------------------	----

Leopoldskanaal

Herbouwen van de brug te Ramskapelle	10
--------------------------------------	----

Kust

Herstellen van oorlogsschade aan de aanhorigheden van de kust en de kusthavens en afbreken van bunkers in de kuststreek	50
---	----

Kanalen langs de kust

Herstel van oorlogsschade aan de kanaalaanhorigheden	5
--	---

125

Zuivere vormgeving of volmaakte techniek? Bij ons hebt u beide !

Nagenoeg honderd jaar lang, hebben wij een heel eigen stijl en houden wij ons technisch prestige hoog. In onze wagens zien wij een eenheid: van klasse, prestatie, comfort, veiligheid, robuustheid.

Achter het stuur van een 280 S/SE tegen een snelheid van bij de 200 km/u, hoeft u niet eens meer "sportief" te doen. U rijdt immers gewoon geruisloos.

Onze wagens worden van binnen naar buiten gebouwd. Eerst denken wij dus aan uw comfort, en we voegen niets aan de binnenruimte toe dat de vlotte bestuurbaarheid zou kunnen hinderen. Wij willen geenszins opvallen! Mercedes-Benz brengt u vandaag al de veiligheid van morgen... zoals een van onze concurrenten beweert.

En wat de legendarische sterkte van een Mercedes-Benz betreft, wel, daarover kunt u het eens hebben met een van de vele bezitters. Hij zal u vol geestdrift spreken over een onwaarschijnlijk aantal kilometers... Vergeet niet, dat wij er jarenlang over doen om een model tot in de puntjes uit te werken. Het resultaat is dan ook af. Hetgeen wij stellig niet zouden kunnen beweren, als wij gewoon het koetswerk nog eens hadden hertekend.

Mercedes-Benz

UW
GOEDE STER

Mercedes-Benz 280 S/SE, de reiswagen bij uitstek.

n.v. I. M. A. - Rode Kruisplein 14 - 2800 Mechelen - Tel. (015) 179.21

7257/70

Inr. VAN BIERVLIET Gebr. p.v.b.a.
Scheepsdalelaan 8 – 8000 Brugge

Art. 73.16 — Toeristische infrastructuur voor het uitbouwen van jachthavens aan de kust.

Haven van Nieuwpoort

Verbeterings- en uitbreidingswerken in de jachthaven 15

Haven van Blankenberge

Verbeterings- en uitbreidingswerken in de jachthaven 5

Diversen

Bijkomende uitgaven en kontraktuele herzieningen 3

23

West-Vlaanderen en Textirama

43 Westvlaamse firma's namen deel aan Textirama 1970 te Gent, en dit op een totaal van 333 firma's, waarvan 264 Belgische.

Uit de inleidende perskonferentie viel op hoe de Belgische textielnijverheid van een kalme periode op het sociale vlak gebruik wist te maken om zowel de interne reorganisatie als een verbeterde marktpositie te realiseren. De voornaamste problemen zijn de onregelmatige concurrentie uit het Oosten en de te verwachten toetreding van Groot-Brittannië tot de Europese Gemeenschappelijke markt. Ook de niet-openstelling van de Amerikaanse markt voor de tapijtindustrie blijft een doorn in het oog van onze fabrikanten.

Bij de textieluitvoer valt op hoe België op 9 maanden tijd in 1969 voor 13,7 mld F uitvoerde naar Nederland, voor 11,6 mld F naar Duitsland en voor ruim 8 mld F naar Frankrijk. Deze situatie tegenover Frankrijk is in zoverre nieuw, dat de uitvoer naar dit land voor de eerste 9 maanden van 1968 nog maar 5 mld F bedroeg.

Aanleg van industriezones door Leiedal

Op de industriezone te *Heule-Kuurne* werd de aanbesteding voor de aanleg van de zuidelijke bedieningsweg van de Ringlaan op 4 december aanbesteed en toegewezen aan de firma p.v.b.a. De Waele, Eernegem. In verband met de aanleg van de spoorafakking werden grondruilingen doorgevoerd met de gevestigde bedrijven Holvoet, Medal en R.T.T.

De firma Metakor kocht voor uitbreiding een oppervlakte van 23.222 m². Er vestigden zich twee nieuwe bedrijven: de weverij Courcelles-Stock op een oppervlakte van 13.000 m² en de elektro-groothandel Elma op een oppervlakte van 10.249 m².

Op de industriezone te *Gullegem-Moorsele* werden de uitrustingswerken, die op 18 december werden aanbesteed, toegewezen aan de firma p.v.b.a. Knockaert, Wervik. Twee bedrijven namen uitbreiding: de firma Lintexco met 4.294 m² en de firma Vlascolbel, voorheen Vlascoop met 8.423 m².

In de industriezone te *Harelbeke-Stasegem* werden circa 18 ha aangekocht.

Voor de realisatie van de nieuwe industriezone te *Lauwe-Aalbeke-Rekkem* werd bij het Gemeentekrediet een kredietopening van 50 miljoen F aangevraagd. Het plan van de zone werd in voorontwerp door de drie gemeenten eenparig goedgekeurd en met de verschillende bevoegde instanties besproken.

In de industriezone te *Deerlijk* werden 7 eigendommen aangekocht, met een gezamenlijke oppervlakte van 1 ha 30 a.

Te *Vichte* werd een informatievergadering belegd voor alle geïnteresseerde bedrijven over de industriezone die Leiedal in deze gemeente aanlegt. Leiedal gaf inmiddels opdracht tot het opmaken van de ontwerpen voor de uitrusting in deze zone.

Expansiewetgeving in 1969

Luidens een overzicht van Prof. Dr. A.J. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie, werden in het Vlaamse landsgedeelte 518 dossiers behandeld, waarvan 141 in West-Vlaanderen. Daarvan waren er 427, resp. 125 gunstig.

De gunstige beslissingen hebben betrekking op 31,4 mld F voor het Vlaamse landsgedeelte en op 4,3 mld F voor West-Vlaanderen; zij moeten een nieuwe tewerkstelling toelaten van 25.781, resp. 7.101 personen (zie voor commentaar daarover, het hoofdartikel van Dr. N. Vanhove in ditzelfde nummer van West-Vlaanderen Werkt).

Voor de financiering van deze investeringen werden door de banken en andere financiële instellingen 14,6 mld F kredieten toegekend, waarvan 2,3 mld F in West-Vlaanderen, terwijl de toegekende hulp 2 mld F in het totaal, en 370 mln F voor West-Vlaanderen bedroeg.

	Behandelde dossiers	Gunstige beslissingen							Ongunstige beslissingen	
		Aantal	Investeringen (in mld F)	Kredieten met Staatshulp (in mld F)	Toegekende hulp (a)			Aan te werven personeel		Staats-hulp per persoon (× 1.000 F)
					Rente-toelage (in mld F)	Kapitaal-premie (in mld F)	Totaal (in mld F)			
Antwerpen	121	89	16,8	7,6	0,5	0,2	0,7	8.698	79	32
West-Vlaanderen	141	125	4,3	2,3	0,3	0,1	0,4	7.101	52	16
Oost-Vlaanderen	143	122	6,5	2,7	0,4	0,2	0,6	5.459	107	21
Limburg	70	60	2,8	1,5	0,2	0,1	0,3	3.176	97	10
Brabant	43	31	0,9	0,5	0,1	...	0,1	1.347	40	12
Totaal	518	427	31,4	14,6	1,5	0,6	2,1	25.781	78	91

(a) Deze bedragen vertegenwoordigen de totale kostprijs voor de Schatkist over het aantal jaren waarvoor de hulp is toegekend.

Havenwerken te Oostende

Aansluitend op het havenuitbreidingsplan van de haven van Oostende, voorgesteld door het Stadsbestuur en gepubliceerd in West-Vlaanderen Werkt 2/1969, blz. 76-77, volgt hier een overzicht van de reeds uitgevoerde en van de geplande werken tot en met einde 1970.

1969

Verbreden havengeul: de werken zijn volop bezig.
Tweede laadbrug voor het zeewezen: wordt dit jaar beëindigd.

Vervangen van zeven afgekeurde kranen aan het vlotdok en aanpassen kraansporen: deze kranen zijn thans opgesteld en bijna volledig in gebruik.

Aanlegsteiger toegang sluis Demey en elektrifikatie van Demeybrug: reeds beëindigd in 1969.

Bouw aanlegplaatsen pakketboten voor het Zeewezen (ter hoogte van de Zeevaartschool): beëindigd in 1969.

Uitbreiding Haringhalle en aanpassing wegennet met parkingmogelijkheden. Deze werken zijn bijna voleindigd. De Kommissie voor Modernisering van de Visserhaven zal dan bijeenkomen om te onderzoeken wat nog kan uitgevoerd worden voor de Vismijn.

Herbouw diepwaterkaai: de werken werden aangevangen op 1 maart 1970.

Verbouwen terminal car-ferries Zeewezen, met inbegrip van nieuwe sluis tussen Montgomery- en Mercatordokken: zullen in 1970 aangevangen worden.

Uitdiepen van de haven tot aan de voorhaven met als eerste faze een permanente diepteverzekering van 6 m (vanaf 1970).

Uitrusting houtdok: eerste schijf: vijf kranen in aanbesteding. Plannen worden opgemaakt voor een houtstapelplaats, teneinde de bestaande houthangar, die naast het water ligt, te gebruiken als bergplaats voor stukgoederen.

1970

Vlotdok nieuwe vissershaven met droogdoksysteem (eerste schijf).

Bouwen van de kuisbank van de eerste twee vingerpielen ten behoeve van het Zeewezen.

Toegangswegen vanaf Autostrade, ter hoogte van Zandvoorde, naar industriezone.

Vernieuwen Kapellebrug. Intussen zal de brug hersteld worden.

Verdiepen kanaal en bouwen van een zwaardok (eerste schijf). Een deel van deze schijf zal besteed worden voor het aanpassen van de toegang tot het kanaal, een ander deel wordt aangewend voor een zwaaiplaats. Vervolgens zal er een aanvang genomen worden met de verticale oeverbescherming.

Volgende werken zullen na 1970 uitgevoerd worden:

Verdieping van kanaal in eerste faze tot $\pm 7,25$ m om bevaarbaar te maken voor schepen van 4 tot 5.000 ton.

Verdieping van kanaal tot $\pm 5,50$ m vanaf het halfmijlhuis tot de zwaaiplaats, teneinde de schepen in ledige toestand toe te laten het zwaardok te bereiken.

De laatste faze voorziet de verbreding tot op 125 m, met een diepte van 8,50 m voor schepen tot 7.000 ton.

Wat de hovercraft betreft: de studie over dit probleem wordt voortgezet; er is nog geen definitieve aanlegplaats aangeduid.

VOÓR U INVESTEERT

r a a d p l e e g

de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid

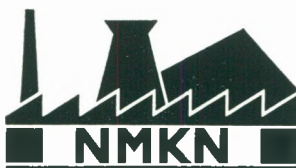
Aankoop, oprichting of modernisering van nijverheids- en handelsgebouwen - Aankoop van materieel - Duurzame uitbreiding van het bedrijfskapitaal.

Kredieten op lange en halflange termijn, subsidiair op korte termijn.

REGIONALE ZETELS

ZITDAGEN

ANTWERPEN	:	Frankrijklei 166 - Tel. 03/33.42.35	—
BRUGGE	:	St.-Janstraat 11 - Tel. 050/351.33	—
GENT	:	Geeraard de Duivelstraat 3 - Tel. 09/25.51.95	Kortrijk
HASSELT	:	Ridderstraat 48 - Tel. 011/279.51	—
ROESELARE	:	Consciencestraat 14 - Tel. 051/258.37	—
ST.-NIKLAAS-WAAS	:	Prins Albertstraat 39 - Tel. 03/76.34.05	—

Maatschappelijke Zetel: Waterloolaan, 16, Brussel 1 - Tel. 02/13.62.80

Reklassering van de minder-validen

In 1970 wordt een nationale aktie door het Departement van Tewerkstelling en Arbeid gevoerd, gewijd aan het probleem van de minder-validen. De Provinciale Overheid wenst daarin een ruim aandeel te nemen.

Met dit doel werd een provinciaal organiserend komitee opgericht waarin personen zijn opgenomen, die wegens hun speciale werksfeer zeer goed vertrouwd zijn met het probleem van de minder-validen en die aanzienlijk kunnen bijdragen tot het sukses en het verwezenlijken van de geplande onderneming.

Op 23 februari II. kwam in het Provinciaal Hof te Brugge het organiserend komitee in eerste vergadering bijeen onder het voorzitterschap van de heer Goeverneur, Ridder P. van Outryve d'Ydewalle.

Tijdens deze bijeenkomst werden, na een vrijmoedige gedachtenwisseling omtrent de bedoeling van het opzet, twee tema's gekozen die aan de aandacht van het publiek niet mogen ontsnappen omdat zij tevens aansluiten met regionale partikulariteiten :

1° de funktionele revalidatie en de sport;

2° de sensorieel gehandicapten.

Beide tema's zullen thans verder worden uitgewerkt door twee werkgroepen die binnenkort zullen bijeenkomen voor de praktische verwezenlijkingen.

Uiteindelijk moet een dergelijke aktie de minder-validen zelf leiden tot de overtuiging dat zij, door een passende revalidatie, over ruime reklasseringsmogelijkheden beschikken die hen een gelijkwaardig en blijmoedig bestaan kan verschaffen.

Exploitatiemaatschappij Vliegveld Wevelgem-Bissegem

De Werkgroep die door het Provinciaal Bestuur werd opgericht tot voorbereiding van een exploitatiemaatschappij voor het vliegveld te Wevelgem-Bissegem, vergaderde op 15 november en 17 december 1969, 21 januari en 7 februari 1970.

Einde 1969 werden alle gemeentebesturen van de arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Izegem verzocht tot de exploitatiemaatschappij, die de vorm van een gemeentelijke Interkommunale zal aannemen, toe te treden.

Ook de privé-sektor werd om toetreding verzocht. Zowel van de gemeenten als van privé-groepen en bedrijven werden reeds verscheidene gunstige reakties ontvangen.

Naast de gemeenten en de privé-sektor zullen eveneens de Provincie en de Interkommunale Leiedal tot de Interkommunale Exploitatiemaatschappij toetreden.

Inmiddels worden de verdere uitbouw, de exploitatie en de nodige investeringen grondig bestudeerd.

Containerterminal te Zeebrugge

Voor de containerterminal te Zeebrugge werden in Noorwegen twee nieuwe portaalkranen besteld. Deze kranen zullen door een Nederlandse firma worden gemonteerd en zij moeten toelaten de woltrafiek uit Australië vanaf januari 1971 op een degelijke wijze te ontvangen.

Het Europese Natuurbeschermingsjaar

Op donderdag 18 december hebben Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Goeverneur en de leden van de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen, hierin nagevolgd door talrijke prominente genodigden, het Europese Natuurbeschermingsjaar 1970 op een plechtige wijze geopend. In het Provinciaal Domein van Tillegem (St.-Michiels) werd de historische kasteeldreef met jonge eiken herbeplant.

Met deze boomplantaktie wilde de provincie West-Vlaanderen ook het startsein geven voor het 'Provinciale Groenplan' dat aan de hand van een ideeën-wedstrijd tot stand is gekomen.

Deze boomplantaktie betekende tevens het eerste optreden naar buiten van het jongste provinciale welvaartsorgaan de 'Westvlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd' of kortweg W.V.T., dat zijn voornaamste doelstelling ziet in de realisatie van een uitgebreid net van recreatieve parken in de waardevolste landschappelijke gebieden van de provincie.

De W.V.T. — die in het unieke Blankaart-domein te Woumen onderdak heeft gevonden — voert een intense voorlichtingsaktie om in alle Westvlaamse gemeenten commissies voor groenvoorziening tot stand te laten komen, die de gemeentebesturen zullen adviseren in verband met de uitvoering van een gemeentelijk beplantingsplan. Een parallelle aktie wordt ook gevoerd bij de industriële bedrijven en bij de scholen.

Studex-Gewestplannen

In West-Vlaanderen is de tweede cyclus van raadplegingen aangevat in 5 van de 7 gewesten.

In december werden voor de gewesten Westkust-Veurne en Middenkust-Oostende de opmerkingen besproken in het Advieskomitee en had ook de bespreking met de gemeenten plaats. Sindsdien werden onder het beleid van het Ministerie van Openbare Werken, Dienst Algemeen Beleid van de Ruimtelijke Ordening, de diverse departementen geraadpleegd en werden aanvullende besprekingen gevoerd met afzonderlijke gemeentebesturen. Voor de gewesten Westkust-Veurne en Middenkust-Oostende blijven thans nog een tweetal departementen te raadplegen. Nadien kan de Minister beslissen het ontwerp te aanvaarden als ontwerp-gewestplan en het in openbaar onderzoek voor te leggen, zoals voorzien in de wet van 29 maart 1962.

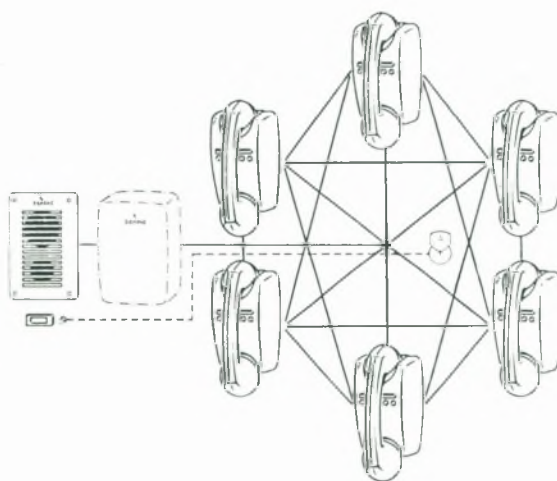
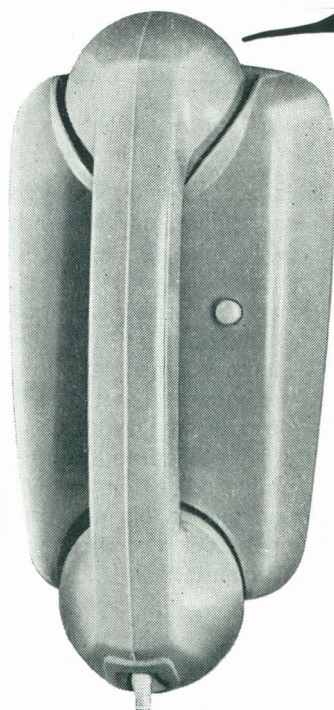
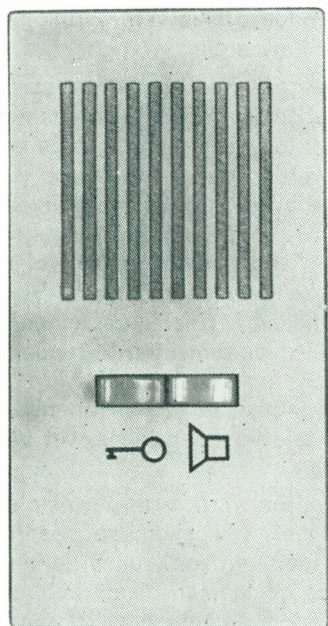
De opmerkingen op het voorontwerp van gewestplan Brugge-Oostkust werden in het Advieskomitee besproken op 17 maart 1970. In de loop van april zullen de consultatievergaderingen voor de gemeenten plaats hebben. Met de raadpleging van de departementen werd reeds gestart.

De opmerkingen op het voorontwerp van gewestplan Ieper-Poperinge werden door de gemeenten, de departementen en andere geraadpleegden reeds ingestuurd en worden thans bestudeerd door Studex en de Dienst Algemeen Beleid van de Ruimtelijke Ordening. Binnen enkele weken zal het Advieskomitee worden samengeroepen en nadien volgt de eigenlijke raadpleging.

Het voorontwerp van gewestplan Kortrijk werd begin maart verspreid. Het voorontwerp voor Roeselare-Tielt komt in druk klaar begin mei en voor Diksmuide-Torhout begin juli 1970.

**Installaties voor
private
binnenhuistelefoon
en deurluidsprekers**

Systeem tot 11 posten
maasvormig en stervormig net,
met of zonder
deurluidspreker

VRAAGT INLICHTINGEN

Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking

Onze lezers konden in nummer 3/1969 van ons tijdschrift een artikel lezen van de hand van Dr. N. Vanhove over 'De vakantie-intensiviteit van de Westvlaming'. Dit artikel belichtte de specifieke situatie van de Westvlamingen inzake de vakantiebesteding. De gegevens voor het ganse land, waarvan slechts een zeer klein gedeelte in het artikel werden verwerkt, werden einde 1969 gepubliceerd in 'Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking'.

Deze studie is het resultaat van een nationale enquête die door het Westvlaams Economisch Studiebureau werd uitgevoerd met de medewerking van het Nationaal Instituut voor de Statistiek in opdracht van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

Van deze studie werd een Franse vertaling gepubliceerd onder de titel: 'Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge'.

Uit deze studie blijkt dat, op 100 volwassen Belgen (15 jaar en meer) er in 1967 slechts 34,3 vakantie namen, in de betekenis van een verblijf van 4 opeenvolgende nachten buitenshuis om het genoegen. Elke 100 volwassenen tellen samen 42,1 vakanties. Op grond van de previsie die in de studie is opgenomen, zal de vakantie-intensiteit minimaal toenemen tot 46,1 % in 1977. Het aantal vakanties per 100 inwoners zou in ditzelfde jaar minimaal 58,5 bedragen. Hierdoor zal het aantal vakantiegangers (volwassenen) evolueren van 2.335.000 in 1967 tot 3.308.000 in 1977. Het aantal vakanties van volwassenen zou evolueren van 2.866.000 in 1967 tot 4.197.000 in 1977. Aansluitend hierop moet worden onderstreept dat de kinderen, in 1967, 829.000 vakanties totaliseerden. Hierin zijn de vakanties en vakantiekolonies wel verrekend doch niet de vakanties in jeugdkampen en de individuele vakanties van kinderen bij familieleden.

Wanneer men geen rekening houdt met de vakanties bij familieleden en vrienden, nemen de Belgen, naar verhouding, meer vakantie dan de Fransen, iets minder dan de Duitsers, en minder dan de Nederlanders en de Britten.

Waar neemt de Belg vakantie? Het eigen land komt vooraan; de binnenlandse toeristische gewesten vertegenwoordigen 50,3 % van de vakanties. Voor zover men ook de kinderen in rekening brengt, stijgt het aandeel van de vakanties in eigen land tot 56 %. In ons land komt de Kust vooraan met 31,7 % van alle vakanties (volwassenen en kinderen). Dit aandeel stijgt tot 34,4 % indien men de vakantiekolonies in aanmerking neemt. De Ardennen nemen in eigen land de tweede plaats in met 12,4 %.

Inzake de buitenlandse vakanties treedt Frankrijk vooraan met 17,1 % van alle vakanties (binnenland + buitenland). Frankrijk gaat daarmee de andere landen, zoals Italië, Spanje en Duitsland, netjes vooraf. Het boek geeft verder een uitsplitsing per gewest in elk land.

Inzake de verdeling van de vakanties over binnenland en buitenland, wijst de previsie op een afnemend aandeel van de vakanties in eigen land. Dit aandeel zou in 1977 maximaal 46,8 % bedragen. Merk evenwel op dat de aangroei van nieuwe vakanties ruimschoots voldoende zal zijn om de afvloeiing naar het buitenland te compenseren. De binnenlandse vakanties zouden volgens de berekening toenemen met 3,1 % per jaar.

De studie handelt verder over diverse aspecten van het vakantiepatroon van de Belgen, de reisorganisatie, de niet-vakantieganger, de vakantiebestedingen, alsmede enkele frappante beschouwingen inzake de binnenlandse vraag van de Belgische toeristische gewesten.

Inzake de vakantiebestedingen wijst de studie op een toeristische consumptie van de Belgen van 17,8 mld F. Dit maakt 3 % uit van de privé-konsumptie. In deze 17,8 mld F zijn niet begrepen de uitgaven in het kader van het dagtoerisme of het weekend-toerisme, evenmin de aankopen van toeristisch duurzame consumptiegoederen voor de vakantie, evenmin als de afschrijvingen.

Russische aankoopdelegatie te Izegem

Op 17 februari werd op het stadhuis te Izegem officieel de Russische aankoopdelegatie voor damesschoenen ontvangen. Deze delegatie, die de Centrale Russische aankoopdienst vertegenwoordigde, werd te Izegem uitgenodigd door de firma's Defauw en Tanghe. Deze firma's toonden niet alleen hun nieuwe kollekties en hun ganse bedrijf, maar konden ook de eerste commerciële contacten leggen met de aankoopdienst.

Bij de officiële ontvangst wees de heer Bourgeois, burgemeester van Izegem, op de historische plaats van Izegem in de schoenproductie en op de actuele waarde ervan.

Bedrijfsuitbreiding te Roeselare

Fotogravuur Deckmyn & Co, n.v., ging in 1969 over tot een kapitaalverhoging en tot het oprichten van nieuwe werkplaatsen en kantoren, die de reeds bestaande doelmatig aanvullen.

De totale bebouwde oppervlakte bedraagt circa 1.000 m². Naast de reeds bestaande afdelingen voor de flexografie (rubberstempels en clichés in rubber en plastic), voor de fotogravuur voor typodruk en voor de mechanische gravuur, werd thans de totale gamma verwezenlijkt door toevoeging van de kleurenselctie voor offsetdruk. Ingevolge deze uitbreiding konden 7 arbeiders meer worden tewerkgesteld, wat de totale personeelsbezetting op circa 30 eenheden brengt. Dit bedrijf dat zeer modern is ingericht en voorzien van de meest recente apparatuur is op gebied van flexografie toonaangevend in Benelux en op gebied van fotogravuur stellig één der meest vooruitstrevende en goed ingerichte firma's van België.

Huisvestingsonderzoekingen

Door het Gewestelijk Komitee voor de Huisvesting voor de Provincie West-Vlaanderen werden in 1969 1.331 enquêtes verricht; 795 ingevolge een aanvraag voor staats-tussenkomen, 486 voor een provinciale tussenkomen; 50 enquêtes gingen uit van het privaat initiatief.

Bij de staats-tussenkomen stonden o.m. 324 enquêtes in betrekking tot saneringspremies, 220 tot artikel 11 van de wet van 7-12-1953, 162 tot het bekomen van huurtoelagen. De provinciale aanvragen waren in 232 gevallen georiënteerd op wederhuisvestingspremies en in 138 gevallen op een sanering van landbouwerswoningen.

Samen met de W.I.H. werden door het Gewestelijk Komitee 4.525 enquêteformulieren verstuurd om de huisvestingsbehoeften van hoger en kaderpersoneel te kennen in West-Vlaanderen.

SPAREN IS GOED

Combi-Sparen

bij de

KREDIETBANK

is

3 X BETER !

Komen de Britten terug ?

Begin januari werd in Groot-Brittannië de opheffing van de deviezenbeperkingen officieel aangekondigd, wat volgens vele waarnemers in Groot-Brittannië een zeer gunstig psychologisch klimaat heeft geschapen. Verwacht wordt dan ook dat in 1970 heel wat meer Britten hun vakantie in het buitenland zullen doorbrengen. Overigens wijst de afschaffing der financiële beperkingen op een verbetering van de algemene economische toestand in dit land, wat — naar verwacht wordt — de mogelijkheid tot reizen voor de Britten zal verruimen.

Op initiatief van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme werd te Brussel een werkvergadering belegd, waaraan ook vertegenwoordigers van Westtoerisme, het Zeewezen, de Spoorwegen en de Sabena deelnamen en waarop besloten werd een nieuwe gezamenlijke propagandakampanje te voeren in Groot-Brittannië. Onmiddellijk wordt gestart met een voorlichtingsaktie via reisclubs, vakantieverenigingen, grote bedrijven en TV-uitzendingen.

In deze kampanje zal vooral de nadruk gelegd worden op het feit dat een vakantie in ons land niet duur uitvalt, op de korte afstand, waardoor de kosten aan transport verhoudingsgewijs aan de lage kant liggen en op de verbetering en uitbreiding van onze toeristische infrastructuur zomede op de vele andere aspecten, die een vakantie aan onze kust aantrekkelijk maken.

De kosten van deze kampanje zullen gezamenlijk gedragen worden door het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme, Westtoerisme, het Zeewezen, de Sabena en de N.M.B.S.

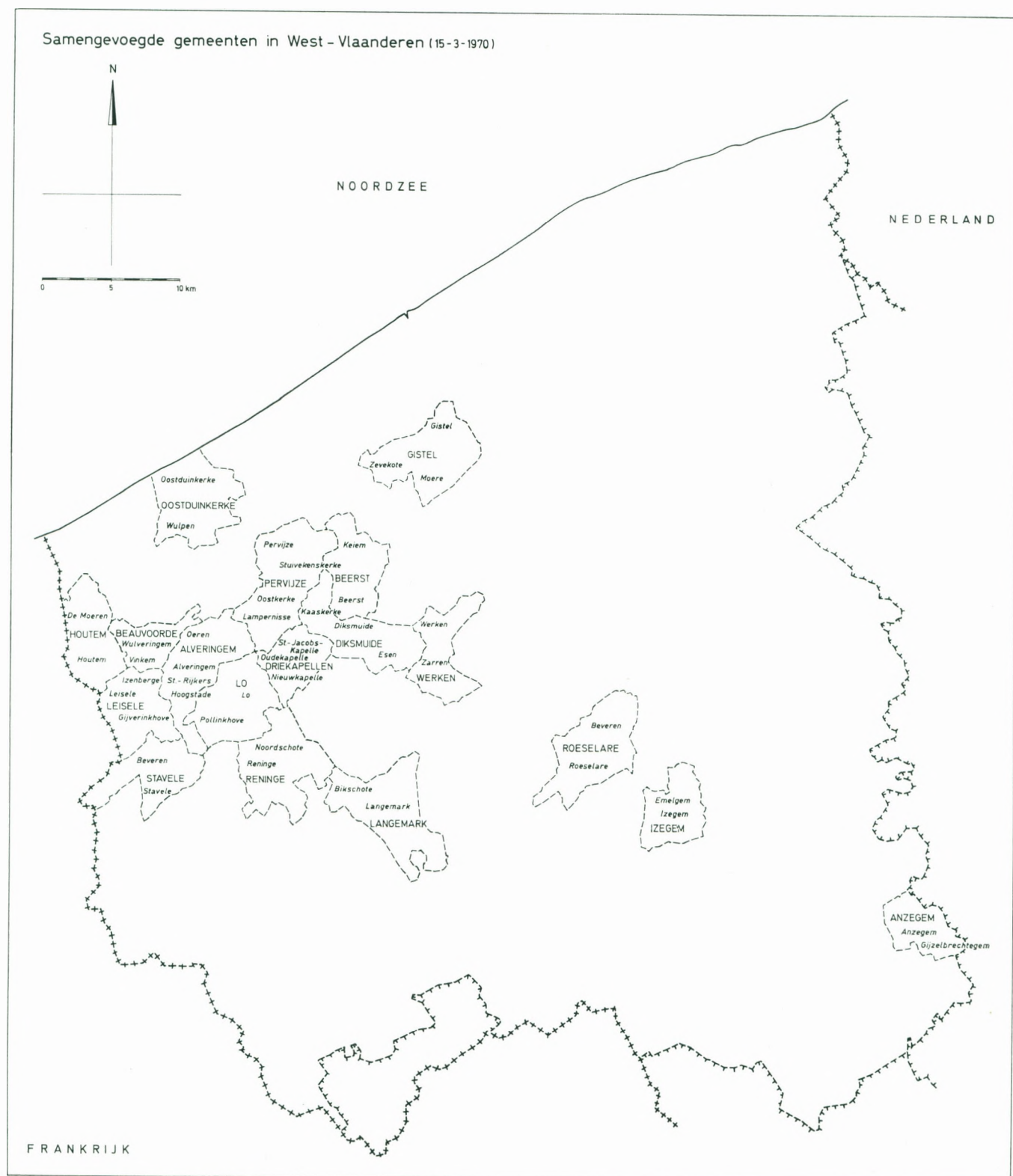
Samenvoeging van gemeenten

De sinds 1964 ingezette samenvoegingen van gemeenten worden de laatste maanden, ook voor wat West-Vlaanderen betreft, in een sneller ritme doorgevoerd. Teneinde een overzicht te krijgen van alle tot op heden samengevoegde gemeenten, wordt de toestand sinds 1964 even terug in herinnering gebracht. In totaal werden reeds 44 gemeenten tot 18 gemeenten teruggebracht.

Nieuwe gemeenten	Oude gemeenten	K.B.	B.S.	Wet
1. Diksmuide	Diksmuide Esen Kaaskerke	10.04.64	24.04.64	2.7.64
2. Roeselare	Beveren Roeselare	1.06.64	17.06.64	6.7.64
3. Izegem	Emelgem Izegem	1.06.64	17.06.64	6.7.64
4. Driekapellen	Nieuwkapelle Oudekapelle St.-Jacobs-Kapelle	10.06.69	3.09.69	
5. Alveringem	Alveringem Hoogstade Oeren St.-Rijkers	10.06.69	3.09.69	
6. Reninge	Noordschote Reninge	10.06.69	3.09.69	
7. Anzegem	Anzegem Gijzelbrechtegem	24.12.69	28.02.70	

8. Beauvoorde	Vinkem Wulveringem	20.01.70	10.02.70
9. Beerst	Beerst Keiem	20.01.70	10.02.70
10. Gistel	Gistel Moere Zevékote	20.01.70	10.02.70
11. Langemark	Bikschote Langemark	20.01.70	10.02.70
12. Leisele	Gijverinkhove Izenberge Leisele	20.01.70	10.02.70
13. Lo	Lo Pollinkhove	20.01.70	10.02.70

14. Oostduinkerke	Oostduinkerke Wulpen	20.01.70	10.02.70
15. Stavele	Beveren Stavele	20.01.70	10.02.70
16. Werken	Werken Zarren	10.02.70	26.03.70
17. Houtem	Houtem De Moeren	10.02.70	26.03.70
18. Pervijze	Pervijze Lampernisse Oostkerke Stuivekenskerke	10.02.70	25.03.70

VOOR EEN EXTRA SERVICE OP IEDER OGENBLIK VAN DE DAG

Automaten voor :

Verse koffie
Chocolademelk
Limonaden
Chocolade
Patisserie
Sandwichen
Sigaretten

Gebruik de verkoopsautomaat

De specialist :

D. V. C.

**DELPUTTE
VENDING COMPANY**

Kortrijksteenweg 287

8620 BISSEGEM

Tel. (056) 110.53

Jarenlange ervaring

Voordrachten

Dr. O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S., sprak op :
15 januari 1970 te Kortrijk : ' De nationale havenproblematiek ', Ruime Horizonten A.C.W.

16 januari 1970 te Brugge : ' De toekomstmogelijkheden van Zeebrugge als industrie- en diepzeehaven ', Overlegcentrum, Brugge.

22 januari 1970 te Gent : ' Europees of nationaal havenbeleid ', Europees Studie- en Informatiecentrum.

29 januari 1970 te Brugge : ' Ontwikkelingssamenwerking België-Indonesië ', Brugs Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking Malang.

3 februari 1970 te Brugge : ' De toekomstmogelijkheden van Zeebrugge als industrie- en diepzeehaven ', Jonge Economische Kamer, Brugge.

5 februari 1970 te Brussel : ' Het industrialiseringsbeleid in West-Vlaanderen ', Consulting bureau's en accountants - Ministerie voor Streekeconomie.

7 februari 1970 te Kortrijk : ' Belgisch-Franse samenwerking in de grensgebieden département du Nord, Hene-gouwen en West-Vlaanderen ', Europees Centrum voor Onderwijzend Personeel.

12 februari 1970 te Wervik : ' De nationale havenproblematiek en de toekomst van Zeebrugge ', Davidsfonds Wervik.

23 februari 1970 te Brugge : ' Het boek ten dienste van de economie ', n.v. Kredietbank.

26 februari 1970 te Brugge : ' De toekomstmogelijkheden van Zeebrugge als industrie- en diepzeehaven ', Vlaamse Club.

3 maart 1970 te Antwerpen : ' De nationale havenproblematiek en de mogelijkheden van Zeebrugge ', Vlaams Verbond voor Akademici.

7 maart 1970 te Brugge : ' De werking van de W.E.R.-W.E.S. in 1969; vooruitzichten voor de Westvlaamse Economie 1970 ', W.E.R. - Voorlichtingsvergadering.

14 maart 1970 te Aalter : ' De toekomstmogelijkheden van Zeebrugge als industrie- en diepzeehaven ', Personeel n.v. Bekaert.

16 maart 1970 te St.-Kruis : ' De economische evolutie van West-Vlaanderen 1890-1970 ', Davidsfonds St.-Kruis.

Dr. N. Vanhove, Adjunkt-Directeur W.E.R.-W.E.S. sprak op :

19 december 1969 te Antwerpen : ' Nationaal havenbeleid en de functie die onze havens Antwerpen, Gent en Zeebrugge hierbij te vervullen hebben ', Forumgesprek, A.B.N.-Vereniging Gevaert.

23 januari 1970 te Westende : ' Problemen en perspectieven van het kusttoerisme ', Vereniging Handelaars.

30 januari 1970 te Kortrijk : ' De betekenis van de uitbouw van een diepzeehaven te Zeebrugge ', firma Poclain n.v. en Syndikale Kamer van het Bouwbedrijf.

2 februari 1970 te Brugge : ' De uitbouw van een polyvalente diepzeehaven te Zeebrugge ', Arrondissementeel Hoofdbestuur C.V.P.

5 februari 1970 te Brussel : ' De tweede verblijven aan de Belgische Kust ', Nationale Kommissie voor de Ruimtelijke Ordening.

22 februari 1970 te Oostkamp : ' De betekenis van de uitbouw van een diepzeehaven te Zeebrugge ', Akademi-

sche zitting, Hogere School Handel en Talen, Prof. A. De Vlieghe.

4 maart 1970 te Brugge : 'Een verantwoorde Belgische havenpolitiek in Europees perspectief', Produktiviteitscentrum - C.B.O.

Dr. J. Theys, Wetenschappelijk Medewerker W.E.S., sprak op :

9 januari 1970 te Oostburg (Nederland) : 'West-Vlaanderen : Economische ontwikkeling als grensprovincie'.

19 januari 1970 te Blankenberge : 'Gewestplannen'.

13 februari 1970 te Brugge : 'Gewestplannen', Koninklijke Bouwmeesterskring van West-Vlaanderen.

14 februari 1970 te Nieuwpoort : 'Economie van West-Vlaanderen', Gidsenkring.

25 februari 1970 te Nieuwpoort : 'Westhoek', Vlaams Rechtsgenootschap R.U. Gent.

4 maart 1970 te St.-Michiels : 'Arbeidsmarkt in West-Vlaanderen', Leraars Technisch Onderwijs.

13 maart 1970 te Oostende : 'Gewestplannen', Koninklijke Bouwmeesterskring van West-Vlaanderen.

Hij hield bovendien 4 lezingen voor B.R.T.-West-Vlaanderen in februari 1970 over : Zuid-West-Vlaanderen en de Métropole du Nord; de kosten van economische groei; gewestplannen in West-Vlaanderen; wat met de lintbebouwing ?

Nieuwe vormingscycli

Door het Produktiviteitscentrum West-Vlaanderen worden volgende vormingscycli ingelegd :

2 april (4 dagen) : Begroting, kostencontrole en kostprijs;

15, 22, 29 april en 13 mei : Opstelling der werkplaatsen;

april-mei : Aktief leiding geven;

14 en 28 mei : Begroting productiebedrijven;

21 mei en 4 juni : Begroting distributiebedrijven;

11 en 18 juni : kostenbewaking door afdelingschef en meester-gast;

24 april (4 dagen) : Uitdrukkingsvaardigheid;

Voor verdere specificaties : Produktiviteitscentrum West-Vlaanderen, Beheerstraat 68, 8500 Kortrijk. (tel. : 056/236.70).

Ruilverkaveling Wingene ten einde

Op 19 december 1969 werd te Wingene officieel de ruilverkavelingsakte — eindpunt van de ruilverkaveling — ondertekend. Bij herhaling heeft 'West-Vlaanderen Werkt' de stand van zaken doorgegeven. Het ging namelijk over de grootste ruilverkaveling in ons land, waaraan sinds 1960 gewerkt werd. Het blok omvatte 2.362 ha landbouwgrond, versnipperd en met veel wateroverlast. Het telde 1.101 eigenaars en 698 gebruikers.

Vóór de ruil beschikten de eigenaars over 1.281 grondstukken, met een gemiddelde oppervlakte van 1 ha 84 a en waarvan 334 grondstukken ingesloten lagen. Na de ruil waren er nog 1.115 grondstukken, waarvan 33 ingesloten en met gemiddelde oppervlakte van 2 ha 12 a.

Bij de gebruikers was de toestand parallel : 1.672 grondstukken werden er 1.112; de gemiddelde oppervlakte steeg van 1 a 41 tot 2 a 11 en het aantal ingesloten grondstukken daalde van 495 tot 28.

Op de academische zitting werden zowel de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom als het leidinggevend personeel gehuldigd. Senator W. Persijn, burgemeester, onderstreepte de grote financiële bijdrage die nog geleverd werd door de betrokken gemeente, terwijl Bestendig Afgevaardigde A. Loncke pleitte voor een ernstige politiek inzake landbouwwegen.

'Ringstuw te Wingene' — Foto Archief N.M.K.L.

Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel

De heer André Naessens, titularis van het kantoor van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel te Brugge, houdt zich elke donderdag ter beschikking van West-vlaamse bedrijven, die voor hun exportproblemen een beroep op de Dienst willen doen. Het adres luidt :

Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel
Bureau voor de provincie West-Vlaanderen
Westvlaamse Economische Raad
Dijver 7, 8000-Brugge (tel. 050/381.40).

Telling van het aantal aangespoelde vogels aan de Belgische Westkust

Gedurende de winter 1967-68 werd op het strand van de Belgische Westkust een telling uitgevoerd van het aantal aangespoelde vogels, slachtoffers van op zee drijvende olieprodukten. Tijdens deze periode werden geen rampen, waarbij tankschepen betrokken waren, gesignaleerd. Derhalve was de dodende olie in hoofdzaak afkomstig van de vaak onwettige reiniging van tankschepen in volle zee, waarbij 1/100 van de oorspronkelijke lading in zee terecht komt. In totaal werden 626 vogels gevonden (45 soorten). 82,90 % was met stookolie bedekt.

Voor een geheel jaar en voor de ganse kust werd het aantal stookolieslachtoffers dat aan het strand aanspoelt op 5.000 berekend. Deze 5.000 vogels op slechts 65,3 km kust vormen maar een klein onderdeel van het werkelijk aantal dode vogels. Immers een niet te verwaarlozen deel komt om aan land, buiten de strandzone. Een nog groter deel sterft in zee en spoelt niet eens aan wal.

Lucht- en waterbezoedeling

Prof. Dr. A.J. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie, is op 26 februari in zijn kabinet overgegaan tot de installatie van de werkgroep 'Industriële Ecologie'.

In een eerste fase bestaat de taak van de Commissie erin, aan de hand van de huidige wetgeving op de bescherming van het leefmilieu en de ervaring die terzake in het buitenland werd opgedaan, een aantal criteria te formuleren die in acht dienen genomen te worden bij de beslissingen inzake aanmoediging van nijverheidsinvesteringen.

In een tweede fase zal de werkgroep de toestand in het Vlaamse land overschouwen en aan de Minister een reeks voorstellen voorleggen om de bestaande lucht- en waterbezoedeling af te remmen.

De Commissie, die voorgezeten wordt door Prof. Ir. M. Willems, opdrachthouder bij het Kabinet, is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Kabinetten van Volksgezondheid, Openbare Werken en Wetenschapsbeleid, van de stadsbesturen van Antwerpen, Gent en Brugge en van het Verbond van de Belgische Scheikundige Nijverheid. Ook werd beroep gedaan op een aantal deskundigen op het gebied van de behandeling en de evacuatie van gasvormige, vloeibare en vaste industriële afvalstoffen.

Verwacht wordt dat de werkgroep 'Industriële Ecologie' tegen einde mei aan Minister Vlerick haar verslag zal voorleggen.

Simon Stevin Instituut aan de eer

Op uitnodiging van de Japanese Society of Electrophoresis hield Dr. H. Peeters, lector aan de faculteit geneeskunde te Leuven, op 2 oktober 1969 te Tokyo een academische rede ter gelegenheid van de 20ste verjaardag van dit genootschap over het onderwerp : 'Progress in Protein Research over seventeen Brugge Colloquia'. Hij werd bij deze gelegenheid tot erelid van dit genootschap aangesteld.

Hij werd eveneens door de Atomic Bomb Casualty Commission uitgenodigd om te Hiroshima op 8 oktober een lezing te geven met als onderwerp : 'Comparative Lipoprotein Composition in Man and Primates'. Aan de Universiteit te Fukuoka op 13 oktober en te Tokyo op 14 oktober gaf hij een lezing over : 'Serum Lipids and Serum Lipoproteins'. Hij werd ontvangen door Prof. Narita, directeur van het Protein Research Institute te Osaka. Op 18 oktober trad hij op in een forum over de rol van het wetenschappelijk onderzoek in de samenleving aan de universiteit te Sapporo, samen met Prof. Arne Tiselius, voorzitter van de Nobel Foundation, en Prof. Hirai.

Dr. H. Peeters werd door de Chicago Heart Association op het Second International Symposium on Arteriosclerosis uitgenodigd en gaf aldaar, in medewerking met Dr. sc. V. Blaton, op 3 november een mededeling over 'Study of the protein moiety of low and high density lipoproteins'. Tevens werd hij door Prof. Furman uitgenodigd op de Conference on Lipid Removal Mechanisms te Oklahoma City op 8 en 9 november, alsook op de 23ste jaarvergadering van de American Society for the study of arteriosclerosis te Dallas op 11, 12 en 13 november 1969.

N.V. LITHOBETON

V a a r t d i j k 1 0 1

S N A A S K E R K E

Tel. 059/280.81

Palen voor verlichting
Palen voor drijfkrachtvervoer
Buizen in gewapend of ongewapend beton
Produkten voor wegenis
Prefab-garages Kesting
Damplanken en heipalen

Exporteursregister van de B.D.B.H.

In juli jl. is de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel van wal gestoken met het aanleggen van een nieuw exporteursregister.

De Dienst wenst nauwkeurige inlichtingen te verkrijgen over de Belgische exportondernemingen, o.m. om in staat te zijn de Belgische exporteurs zo snel mogelijk te documenteren over afzetmogelijkheden in het buitenland of hen voor te lichten bij het nemen van bepaalde initiatieven, bv. inzake jaarbeurzen, kontaktdagen, enz.

Tot dusver werden voor dit register alle bedrijven aangeschreven die, volgens inlichtingen verstrekt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, twintig of meer personeelsleden tewerkstellen. Eerlang zal ook met de firma's die minder dan twintig werknemers tellen, contact opgenomen worden.

Inmiddels hebben zich reeds een tweeduizendtal Belgische firma's laten inschrijven in het register.

Ondernemingen die twintig of meer personen tewerkstellen en tot dusver niet aangeschreven werden, kunnen, zo zij in het exporteursregister wensen opgenomen te worden, de Dienst schriftelijk (Ravensteingalerij 4 te 1000-Brussel) of per telefoon (de heer Sepelie, 02/13.41.10, toestel 116) kontakteren. De nodige formulieren zullen hun onmiddellijk toegezonden worden.

Ook de ondernemingen die minder dan twintig personen tewerkstellen kunnen nu reeds deze formulieren aanvragen aan bovenvermelde dienst.

Aanleg van woonzones door Leiedal

In de woonzone Peperstraat te *Gullegem* werd aan de bouwmaatschappij 'Huis en Heerd' een perceel van ongeveer 5 ha verkocht, bestemd voor sociale woningbouw.

Op 29 december had de heraanbesteding plaats voor de uitrustingswerken bestaande uit de aanleg van wegen en riolering, de gedeeltelijke overwelling van de Heulebeek en het bouwen van een waterafvoerkollektor. De aanbesteding werd voor een bedrag van 39,5 miljoen F toegewezen aan de firma Vanleynseele uit Kuurne. Voor de gronden die Leiedal zelf verkavelt werd een verkavelingsplan bij het Bestuur van Stedebouw ingediend.

In de woonzone Stedestraat te *Zwevegem* werden de wegenwerken op 8 januari overgenomen. Er werden reeds 20 bouwpercelen verkocht. Naast de woningen die door de private bouwmaatschappij 'Onze Volkswoning' in opbouw zijn, overweegt Leiedal om zelf eveneens een groep woningen te bouwen.

In de woonzone *Bellegem* werden twee eigendommen, samen 7 a, aangekocht. Het dossier voor de uitrusting van deze wijk werd reeds voor subsidiëring bij het Ministerie van Openbare Werken ingediend.

E.R.V.

De heer O. Vanneste, directeur W.E.R.-W.E.S., woonde de vergadering bij van het Bestuurskomitee van de Economische Raad voor Vlaanderen op 17 december 1969 en 21 februari 1970 en de vergaderingen van het Kollege van directeuren van de E.R.V. en Provinciale Economische Raden op 5 februari en 12 maart 1970.

N.V. Westvlaamsche Betonwerkerij

69, ST.-PIETERSKAAI

B R U G G E

Tel. : 150.71 - 150.72

BETONPRODUKTEN VOOR

Bouw & Wegeniswerken

**BEDRIJFS-
VLOEREN**

Stelcon® NV

PLATEN-TEGELS

STAALANKERPLATEN-KEERMUREN

Marnixlaan 30 1050-Brussel Tel. 02/13 10 76

BANK van BRUSSEL

HET
VOLLEDIG
DIENSTBETOON

Cobartex 10.000ste 'Flying Control'

Binnenkort zal Cobartex — de branche voor automatisatie in de textielnijverheid van de Barco groep — de 10.000ste 'Flying Control' afleveren. Bij deze optisch-elektronische spoelafaster voor weefgetouwen valt vooral de eenvoudige wijze van detecteren op. Waar andere optische spoelafasters het gebruik van reepjes reflecterend materiaal op de schietspoelpijp noodzakelijk maken, reageert de Cobartexafaster op een kleurcontrast tussen een zwart-wit verflaagje op de schietspoelpijp.

Een dergelijk verflaagje kan eenvoudig met de hand of mechanisch worden aangebracht op ieder willekeurige soort inslagpijp, zelfs kartonnen pijpen. De verflaag is dun en stoort de afloop van het inslaggaren niet, hetgeen bij het opplakken van een reepje reflectiemateriaal niet kan worden gegarandeerd. Ook is een verflaagje minder gevoelig voor vervuiling dan een glasparellaag.

In de aftastkop van Cobartex wordt als lichtgevoelig element een zonnecel gebruikt, die volledig identiek is aan de zonnecellen die in de ruimtevaart gebruikt worden voor het opwekken van elektrische energie uit het zonlicht. De toepassing van een dergelijk element maakt de werking van de tester meer betrouwbaar.

Westvlaamse Textieldagen 1970

De Westvlaamse textieldagen 1970 zullen in het teken staan van textiel voor de woningen. Van donderdag 30 april tot zondag 3 mei gaan de diverse manifestaties en de tentoonstelling door te Kortrijk in het Vrij Hoger Technisch Instituut.

De heer M. Delodder, medestichter en lid van de Raad van Beheer van het Komitee, werd onlangs benoemd tot notaris te Rumbeke. Hij wordt opgevolgd door de heer W. Vantieghem. Ook Mej. Bassens, Ere-diocesane Inspektrice Technisch Onderwijs diende haar ontslag in als lid van de Raad van Beheer. In haar opvolging wordt eerstdaags voorzien.

Bedrijfsresultaten

De firma Roberts Europe uit Brugge verscheepte begin februari een komplette 12.500 spinnen-spinnerijfabriek naar Pakistan. Dit betekent de derde belangrijke zending sinds 1969, waarmee een project voltooid wordt van 53 mln F.

Het totaal zakencijfer van Roberts Europe steeg van 70 mln F in 1968 naar 165 mln F in 1969. Voor 1970 wordt meer dan 300 mln F in het vooruitzicht gesteld.

Nieuwe lijn te Oostende-Middelkerke

Te Middelkerke werd de start aangekondigd van een nieuwe luchtlijn, met — en dit is een unicum te Middelkerke — deze luchthaven als basis. De p.v.b.a. Transport Pommé, met luchtvaartnaam Transpommair, verzorgt er sinds 1 maart chartervluchten. De eerste ging naar Jersey, de volgende naar Venetië. Het paasverlof brengt verder vluchten naar Palma e.a.

Deze nieuwe Belgische aanwezigheid is belangrijk, naast de in hoofdzaak Britse aanwezigheid die deze luchthaven kenmerkte.

Provinciale School Technisch Ingenieurs

Op de vooravond van het indienen van het wetsontwerp op de regeling van de studies van technisch ingenieur, werd door de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen, in samenwerking met de Interkommunale Vereniging Leiedal een nieuwe voorlichtingsvergadering belegd te Kortrijk. Daar werd aan de aanwezigen aangetoond hoe precair de toestand van het Provinciaal Technisch Instituut zou worden, indien het ontwerp wet wordt.

Uit de voorgebrachte gegevens blijkt hoe West-Vlaanderen met 10,8 % van de bevolking slechts 1 school voor technisch ingenieurs van de hogere cyclus zou krijgen, op 17 voor het Rijk. Door deze verdeling zou de industriële streek van het Kortrijkse sterk benadeeld worden.

Jaarverslag Kamer Handel en Nijverheid van Kortrijk

In 1969 steeg het aantal leden van de Kamer van Kortrijk van 938 naar 1.036; deze leden stellen samen meer dan 50.000 personen tewerk, of meer dan 80 % van de bezoldigde tewerkstelling van het arrondissement.

De Kamer wenst haar activiteiten gedoteerd te zien met een eigen juridisch statuut met officieel karakter. Tevens wil zij overgaan tot het oprichten van een computercentrum, terwijl zij vooral de aandacht van de overheid vraagt voor de uitbouw van de infrastructuur van Zuid-West-Vlaanderen in Europees verband en voor een volwaardig hoger technisch onderwijs te Kortrijk.

Publikaties Westtoerisme

Door Westtoerisme werd een folder van de feestelijkheden 1970 uitgegeven. Deze folder is ééntalig en is opgesteld resp. in het Nederlands, het Frans, het Duits en het Engels. Eind januari waren er in het totaal reeds 50.000 exemplaren verspreid.

Onder zeer grote belangstelling werd einde maart verder een nieuwe — en zeer luxueuse — uitgave van Westtoerisme aan de pers voorgesteld. Onder de titel 'Vlaanderen-West' verscheen bij Lannoo-Tielt een fotoboek over West-Vlaanderen. Het werd uitgegeven op initiatief van en in samenwerking met Westtoerisme. De heren Walter De Mulder, Jean Mil en Roger Vanseventen verzorgden de foto's, Karel Jonckheere creëerde de inleiding en Jozef Deleu schreef commentaar bij de foto's. De grafische vormgeving is van de hand van Boudewijn Delaere, die ook 'West-Vlaanderen Werkt' grafisch verzorgt. Het Westvlaams Economisch Studie bureau verleende op diverse momenten zijn medewerking.

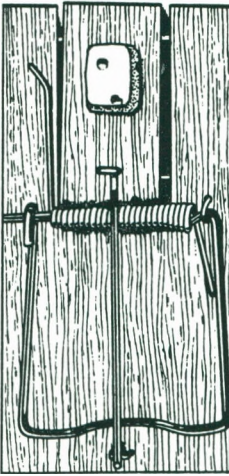
Interview R.T.B.

Op 23 januari jl. werd door de R.T.B.-Werelduitzendingen een interview afgenomen van dr. O. Vanneste over de havenexpansie te Zeebrugge en de verwachtingen na de regeringsbeslissing om te Zeebrugge een sluis te bouwen voor 125.000 ton-schepen.

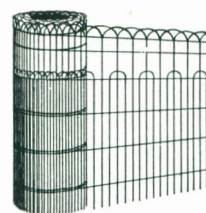

DRAAD

□ □ □ om muizen en mensen binnen de perken* te houden

Bekaert maakt draad. In haar dienst vervaardigen meer dan tienduizend vakmensen honderden soorten draad voor ontelbare toepassingen. Dit jaar miljoenen kilometers. Draad voor muizevallen en voor kaarden in de textielindustrie. Draad voor naainaalden en voor gespannen beton, voor lasselectroden en huishoudelijke voorwerpen. Draad voor algemeen gebruik en uiterst gespecialiseerde toepassingen. Bekaert maakt het... **Het andere woord voor draad is BEKAERT**

* Gepuntlast gaas en prikkeldraad, kippengaas en siergaas, zwaar verzinkt of fraai geplastificeerd, voor de landbouw of industriële doeleinden... voor alle toepassingen maakt Bekaert de meest passende en duurzame afrasteringsmaterialen.

BEKAERT-VERKOOPKANTOREN IN EUROPA: ZWEEGEM - BRUSSEL - DEN HAAG - FRANKFURT - MILANO - PARIS

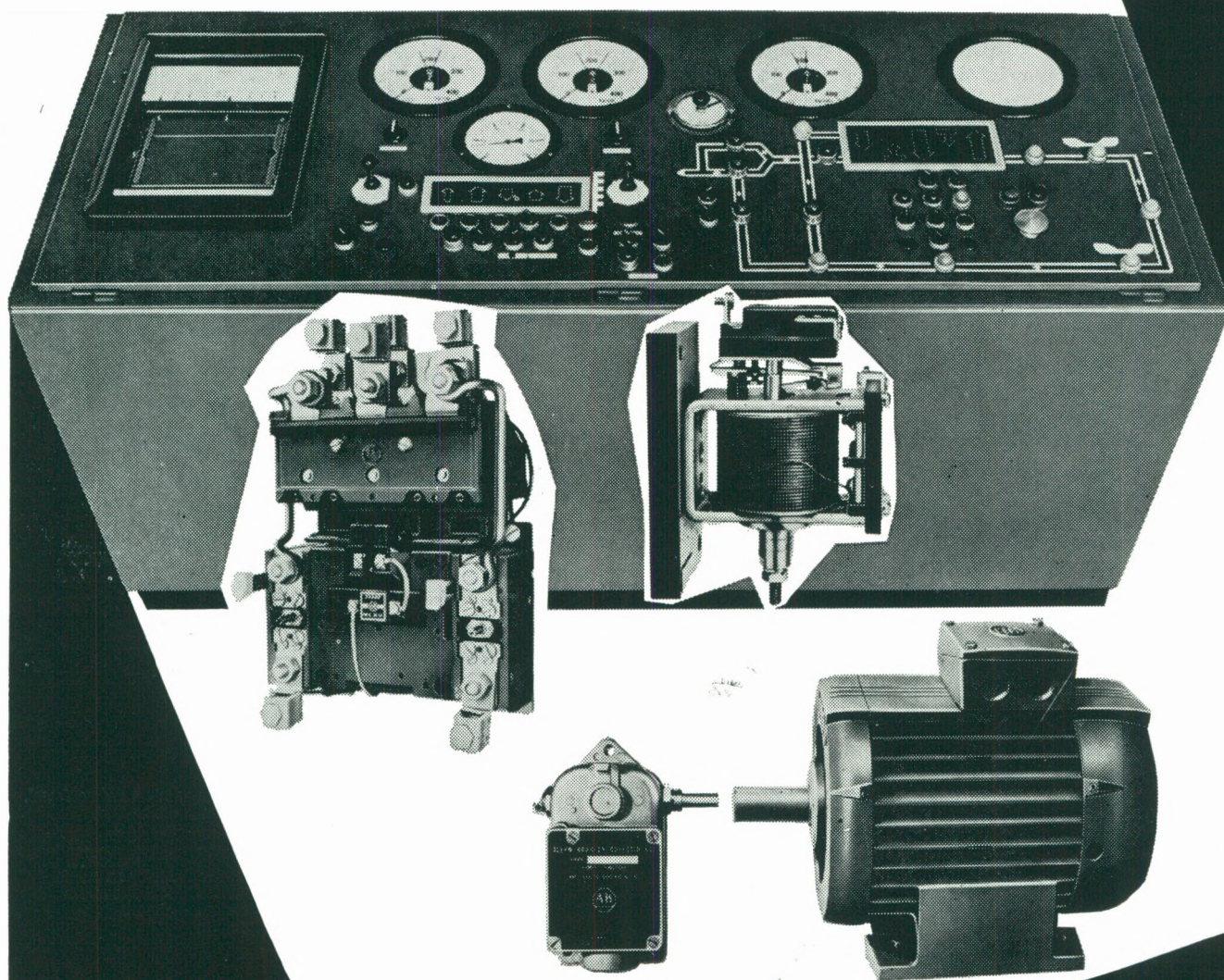
Bank van Roeselare en West-Vlaanderen, n.v.

De totale kredietverlening door de Bank van Roeselare en West-Vlaanderen bedroeg in 1969, met inbegrip van de investeringskredieten, 5,6 mld F. De eigen middelen bereikten 613 mln F begin 1970. De te verdelen winst bedraagt 102,8 mln F.

ELECTRO-INDUSTRIËLE APPARATUUR

etn vandecappelle nv.

studie, samenstelling en oplossing van uw
moeilijkste automatie problemen in fabricage,
montage, e. a. bedrijfstakken.
degelijk materiaal waarborgt hoge bedrijfszekerheid.

RUMBEKESTEENWEG 279 ROESLARE – TEL. 051/230.81 (3 l.)

di artex

W.E.R.-publicaties

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper,

door G. Declercq & O. Vanneste, 1958 (207 blz.) — 135 fr.

De Belgische Zeevisserij — Een Economische Studie,

door O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 blz.) — 200 fr.

La Pêche Maritime Belge — Etude Economique,

par O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 pp.) — 200 fr.

Het Arrondissement Brugge — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1961 (436 blz.) — 250 fr.

Het Arrondissement Oostende — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1962 (444 blz.) — 250 fr.

Menen — Een Economische Studie van een Grensstad,

door O. Vanneste & J. Theys, 1962 (256 blz.) — 200 fr.

Het Arrondissement Roeselare — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1963 (336 blz.) — 250 fr.

Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk,

door J. Theys o.l.v. O. Vanneste, 1964 (144 blz.) — 150 fr.

Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France,

par J. Theys s.l.d. O. Vanneste, 1964 (144 pp.) — 150 fr.

Veurne — Een Economische Studie,

door O. Vanneste & J. Theys, 1964 (189 blz.) — 200 fr.

De landbouw in West-Vlaanderen,

door M. Zwaenepoel & N. Vanhove, 1965 (352 blz. plus kaart).

Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, door O. Vanneste, 1967, (376 blz.)

Het Arrondissement Tielt — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste & J. Theys, 1968 (410 blz.) — 250 fr.

Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk,

door J. Theys, 1969, (248 blz.), 250 fr.

Vrije Tijd — Een sociologische analyse van het vrijetijdsgebruik en de vrijetijdsbehoeften van de Westvlaamse bevolking,

door M. Zwaenepoel, 1969 (332 blz.), 300 fr.

Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking,

door N. Vanhove, 1969 (264 blz.).

Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge,

par N. Vanhove, 1969, (264 blz.).

Demografische facetstudies,

door Ir. J. M. L. Demeyere, 1969, (144 blz.), 150 fr.

RAPPORTEN W.E.R. (gestencild)

De Textielnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs-Industrie, 1959 (74 blz.) — 35 fr.

De Metaalnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1960 (119 blz.) — 85 fr.

De Schoennijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1961 (67 blz.) — 45 fr.

De Konfektienijverheid in West-Vlaanderen — Contact Technisch en Beroepsonderwijs/Nijverheid (Aanvullend rapport), 1962 (50 blz.) — 100 fr.

De Houtnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1962 (80 blz.) — 125 fr.

REEKS WESTVLAAMSE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN W.E.R. — W.E.S.

Plechtige Installatievergadering C.L.E.R. — Regionaal-Economisch Contactcomitee West-Vlaanderen — Henegouwen — Nord — Pas-de-Calais, 1960 (52 blz.) — 25 fr.

Universitair onderwijs in West-Vlaanderen, 1963 (32 blz.) — 20 fr.

Demografisch onderzoek van de departementen Nord, Pas-de-Calais, van Henegouwen en West-Vlaanderen, (53 blz.) — 40 fr.

Jaarverslagen van de Westvlaamse Economische Raad, 1960, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968.

ANDERE PUBLIKATIES

Kust en Hinterland — Proeve van een toeristisch-economische studie,

door O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (226 blz.) — (uitgeput)

Le Littoral et son Hinterland — Essai d'une étude d'économie touristique,

par O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (266 pp.) — (uitgeput)

Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen,

door G. Declercq & O. Vanneste, 1957 (2 delen, 130 blz. + 278 blz.) — 275 fr.

Adresboek van de Westvlaamse Industrie,

1958 (344 blz.) — 150 fr.

West-Vlaanderens economische groei 1954-64, 1965 (98 foto's, 172 blz.) — 280 fr.

TOERISTISCH ABONNEMENT (gestencild)

Rapporten toeristisch-economisch onderzoek 1969

Het prijsniveau van goederen en diensten aan de Belgische kust in vergelijking met het binnenland, (53 blz.).

Motiveringsonderzoek bij de Nederl. Kustvakantiegangers, (138 blz.).

Motiveringsonderzoek bij de Belgische Kustvakantiegangers, (173 blz.).

Analyse van de verblijfsduur van de verblijfstoeristen aan de Kust en Achterland, (33 blz.).

De rapporten toeristisch-economisch onderzoek zijn te verkrijgen door storting van 1.070 fr. per jaar-abonnement.

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Driemaandelijks uitgave — abonnement: 128 fr. (taks inbegrepen).

STEUNENDE LEDEN

Steunende leden (268 fr., taks inbegrepen) ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van de W.E.R., de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd.

de belangrijkste
provinciale bank
op nationaal niveau
met internationale
relaties

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

Zetel : Noordstraat 38, ROESELARE

Succursale te Brugge en te Kortrijk

55 agentschappen in West-Vlaanderen